

STYCZEŃ

Tematy tygodnia:

1. *Dziękujemy Bogu Ojcu za dar Nowego Roku* - s. Loretta Dziura
2. *Zimą troszczymy się o ptaki i zwierzęta* - s. Daniela Ścieżka
3. *Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom* – s. Danuta Sarata
4. *Planujemy zimowy wypoczynek* - s. Małgorzata Pociask

Tygodniowy plan pracy w ochronce – STYCZEŃ, tydzień 1

Temat tygodnia: <i>Dziękujemy Bogu Ojcu za dar Nowego Roku</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Witamy Nowy Rok</i>	• Dziecko wymienia sposoby odmierzania czasu dawniej i dziś	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Wypowiedzi dzieci na temat jak witały Nowy Rok • Ukazywanie następstw i regularności w otaczającym świecie • Porządkowanie zdarzeń w czasie (wczoraj, dziś, jutro) • Zapoznanie ze sposobami odmierzania czasu dawniej i dziś		• Nauka tańca współczesnego	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – Dzień Opatrzności Bożej
		• Dziecko rozwiązuje zagadki dotyczące czterech pór roku	• Ćwiczenia poranne • Słuchanie odgłosów charakterystycznych	• Zagadki dotyczące czterech pór roku. • Utrwalenie charakterystycznych	• Współdziałanie w grupach	• Uwrażliwianie na piękno poszczególnych pór roku • Piosenka	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – Dzień Anioła Stróża • Katecheza

Wtorek	<i>Cztery Pory Roku.</i>		nych dla zimy	nych cech danej pory roku • Rytm • Układanie puzzli obrazkowych (pory roku)				
Środa	<i>Poznajemy miesiące</i>	• Dziecko wymienia nazwy miesięcy	• Ćwiczenia poranne	• Wiersz – rozmowa • Zapoznanie z kalendarzem i sposobem korzystania z niego • Baśń		• Rytmika	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień św. Józefa. • Czytanie ze Starego Testamentu
Czwartek	<i>Zabawą i piosenką dziękujemy Bogu za Nowy Rok</i>	• Dziecko uczestniczy w balu karnawałowym	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Zagadki, konkursy,	• Zachęcanie do wspólnej zabawy	• Tańce przy muzyce	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Czas błogosławionym darem Boga</i>	• Dziecko opisuje zmiany w wyglądzie i życiu człowieka	• Ćwiczenia poranne • Przypomnienie prawdy o przemijalności życia • Stwarzanie okazji do nabywania doświadczeń przygotowujących do pełnienia ról i zadań życiowych	• Wiersz • Wypowiedzi dzieci na temat: kim będą w przyszłości • Oglądanie i opisywanie ilustracji lub zdjęć przedstawiających ludzi w różnym wieku	• Współdziałanie w zabawie	• Praca plastyczna	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa. • Katecheza • Kształtowanie postawy wdzięczności wobec Boga za dar czasu

STYCZEŃ (tydzień I, dzień 1)

Temat tygodnia: Dziękujemy Bogu Ojcu za dar nowego roku.

Temat dnia: Witamy Nowy Rok.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia sposoby odmierzania czasu dawniej i dziś.

Środki dydaktyczne: K. Bayer, A. Waclawski, *Zabawy świąteczne przy muzyce*, Poznań 2008; S. Doroszuk, J. Gawryszewska, J. Hermanowska, D. Sotomska - Sas., *Już w szkole. Książka sześciolatka. Scenariusze zajęć dziennych z sześciolatkami, cz. 3*, Nowa Era 2003; B. Orłowski, *Pradziadkowie zegara*, Nasza Księgarnia, Warszawa 1983; E. Gruszczyk - Kolczyńska, E. Zielińska, *Dziecięca matematyka. Metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych*, Warszawa 2000; pas szerokiego papieru o szerokości ok. 30 cm; S. Owczarek, *Gimnastyka przedszkolaka*, Warszawa 2001; kilka rodzajów zegarów.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

- Podnosząc ręce wykonujemy kilka głębokich oddechów nosem. Wypuszczając powietrze ustami, ręce opuszczamy.

- Zabawa *Taniec gwiazdek*:

Dzieci stoją w parach. Na hasło:

Gwiazdki - dzieci poruszają uniesionymi do góry rękami, naśladując migoczące gwiazdki

Chmury – dzieci poruszają na boki uniesionymi rękami, naśladując chmury

Taniec - gwiazdki chwytają się za ręce i tańczą w kółeczkach

Gwiazdki – dzieci poruszają uniesionymi do góry rękami

Taniec - gwiazdki chwytają się za ręce i tańczą w przeciwnym kierunku

Gwiazdki – dzieci poruszają uniesionymi rękami

Taniec – gwiazdki tańczą samodzielnie szukając przy tym nowego partnera

Gwiazdki – dzieci stojąc naprzeciwko nowego partnera, poruszają uniesionymi do góry rękami, naśladując migoczące gwiazdki

Chmury – dzieci poruszają na boki uniesionymi rękami naśladując chmury

Taniec- gwiazdki – chwytają się za ręce i tańczą w kółeczkach

Gwiazdki – dzieci poruszają uniesionymi do góry rękami

Taniec - gwiazdki chwytają się za ręce i tańczą w przeciwnym kierunku

Gwiazdki – dzieci poruszają uniesionymi do góry rękami

Taniec – gwiazdki tańczą samodzielnie szukając przy tym nowego partnera

Gwiazdki – dzieci stojąc naprzeciwko nowego partnera, poruszają uniesionymi do góry rękami, naśladując migoczące gwiazdki

(Źródło: K. Bayer, A. Waclawski, *Zabawy świąteczne przy muzyce*, książka i płyta CD, s. 9)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowa mająca na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia oraz tematem dnia dzisiejszego.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za miniony stary rok. Z prośbą o opiekę w Nowym Roku (*Ojcie nasz...*).

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wspólna rozmowa na temat minionych świąt.

- *Jak Twoja rodzina przygotowywała się do powitania Nowego Roku?*

- *Czy wiesz, który mamy rok?*

Gdy kończył się Stary Rok, a zaczynał Nowy Rok, wszyscy patrzyliśmy na zegar. Patrzymy na niego często w każdym dniu, żeby wiedzieć, która jest godzina, żeby się nie spóźnić: starsi do pracy, dzieci do szkoły lub przedszkola, do kościoła, do autobusu lub pociągu.

Na powitanie Nowego Roku wystrzelono mnóstwo sztucznych ogni i fajerwerków. Rysujemy w powietrzu dwoma rękami deszcz sztucznych ogni. W Nowym Roku ludzie składają bliskim noworoczne życzenia. My też w Nowym Roku złożymy sobie życzenia (składanie życzeń).

2. Zabawa ruchowa Zegary.

Marsz w różnych kierunkach. Na sygnał nauczyciela dzieci zatrzymują się, ręce kładą na biodra i wykonują skręty tułowia w lewą i prawą stronę. *Nakręcony zegar* - dzieci opuszczają i podnoszą ręce z powrotem na biodra, wymawiają słowa: *tik - tak*. Zabawę powtarzamy.

3. Zabawy dźwiękonaśladowcze.

Naśladowanie dźwięków wydawanych przez zegary, np. *tik – tak, bim - bam, bim - bom, cyk - cyk*. Wypowiadanie wielu takich samych dźwięków ze zmiennym tempem i natężeniem głosu (wolno, szybko, cicho, głośno). Poruszanie różnymi częściami ciała przy wypowiadaniu dźwięków np.:

cyk - cyk – kiwanie głową,

bim – bam - przestępowanie z nogi na nogę,

tik -tak – uderzanie rękami o podłogę raz lewą, raz prawą ręką

(Źródło: S. Doroszuk, J. Gawryszewska, J. Hermanowska., D. Sotomska - Sas, *Już w szkole. Książka sześciolatka. Scenariusze zajęć dziennych z sześciolatkami*, cz. 3, s. 44).

4. Prezentacja różnych rodzajów zegarów ze zwróceniem uwagi na ich budowę, mechanizm działania.

Informacja dla nauczyciela

Człowiek pierwotny nie wiedział dokładnie, która jest godzina. Przy określaniu godziny kierował się położeniem Słońca na sklepieniu niebieskim. Najpierw czas odmierzano obserwując cień drzew i własny cień. W nocy określano czas wg wschodu i zachodu księżyca. Pierwszy zegar wymyślili Egipcjanie – wbili w piasek kij, a cień padał na tarczę zegara. Podzielili dzień na godziny, a na tarczy zegara narysowali odpowiadające im kreski. Później

człowiek wymyślił przyrządy, którymi odmierzał czas. Po zegarach słonecznych (one wykorzystywały cień) powstały wodne (woda przelewała się z garnca do garnca), które służyły ludziom bardzo długo. Po zegarach wodnych zaczęto stosować klepsydry, które odmierzały czas za pomocą piasku przesypującego się między dwoma pojemnikami. Oprócz słońca, wody i piasku, ludzie do odmierzania czasu wykorzystywali ogień. Na świecy umieszczali podziałkę, z której można było odczytać godzinę, gdy świeca się wypalała (zmniejszała się jej wysokość).

Pewien uczony wynalazł zegar wahadłowy (czyli mechaniczny), dokładnie odmierzający czas. Od tej pory ludzie chętnie używają zegarów. Pierwsze montowano w centrum miasta, na najwyższej wieży ratuszowej. Słyszac uderzenia zegara, ludzie w swoich domach orientowali się, która jest godzina (zegary wybijały jedynie pełne godziny). Później skonstruowano małe zegary, które ustawiano w domach. Były to zegary kominkowe, ściennie, stojące na podłodze, na biurku, kieszonkowe (do noszenia w kieszeni) i ręczne. Dzisiaj nie potrafimy sobie wyobrazić życia bez zegara.

(Źródło: B. Orłowski, Pradziadkowie zegara)

5. Ćwiczenia doskonalące umiejętności redagowania ustnych wypowiedzi:

- Rozmowa na temat znaczenia zegarów w naszym życiu.
- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat: „Nasze życie bez zegarów”
- Ukazanie następstw i regularności w otaczającym świecie: godzina, dzień, tydzień, miesiąc, rok.

6. Porządkowanie zdarzeń w czasie.

- Wypowiedzi dzieci na temat, co robiły wczoraj, dziś, a co będą robić jutro.

(Jeśli dzieciom się myli, co oznaczają słowa: *wczoraj*, *dziś*, *jutro* - proponuję ćwiczenie z kalendarzem przeżyć wg *Dziecięca matematyka*, E. Gruszczyk - Kolczyńska, E. Zielińska). Do prowadzenia kalendarza przeżyć należy przygotować:

- Pas szerokiego papieru o szerokości ok. 30 cm. Im pas jest dłuższy tym lepiej.
- Na pasie papieru należy zaznaczyć szersze prostokąty – to dni, węższe – to noce, a potem wyraźnym pismem zaznaczyć nazwy kolejnych dni tygodnia.

Poniedziałek		Wtorek		Środa		Czwartek		Piątek		Sobota		Niedziela itd.

Żeby dzieciom się nie myliło, wąskie prostokąty trzeba pomalować na czarno. Są to bowiem Noce. Im więcej będzie w kalendarzu dni i nocy, tym więcej będą miały dzieci doświadczeń w ustaleniu, co będzie, co jest, co było.

- Ważne: kalendarz trzeba prowadzić przez przynajmniej dwa tygodnie.

Pas szarego papieru należy powiesić na wysokości oczu dzieci.

Jeśli w sali nie ma miejsca, można umieścić go na korytarzu.

- Przebieg zajęć z wykorzystaniem kalendarza przeżyć.

W pierwszym dniu prowadzenia kalendarza przeżyć, w poniedziałek, nauczycielka spyta po obiedzie dzieci: *Co dzisiaj ciekawego się wydarzyło?* Któreś dziecko stwierdziło: *Tomek miał urodziny, przyniósł cukierki i nas poczęstował.* Nauczycielka poleciła Tomkowi narysować cukierki, a rysunek przykleić na pamiątkę tam, gdzie jest poniedziałek. Potem wszystkie

dzieci stanęły przed kalendarzem, nauczycielka pokazała poniedziałek (z rysunkiem Tomka) i stwierdziła: *dzisiaj jest poniedziałek, dzisiaj są Tomka urodziny i dzisiaj jedliśmy cukierki.*

Na drugi dzień również po obiedzie nauczycielka spyta: *Co dzisiaj ciekawego się wydarzyło?* Dzieci powiedziały: *Dzisiaj był przegląd czystości, pani pielęgniarka sprawdziła, czy włosy i paznokcie są czyste i czy dzieci myły zęby.* Nauczycielka poleciła Joli narysować to, co się wydarzyło i rysunek umieścić tam, gdzie jest wtorek. Potem wszystkie dzieci stanęły przed kalendarzem. Nauczycielka pokazała:

- obrazek Joli i powiedziała: - *dzisiaj jest wtorek, dzisiaj był przegląd czystości.*

- rysunek z cukierkami i stwierdziła : *wczoraj był poniedziałek, wczoraj były urodziny Tomka.*

- napis wtorek i powiedziała: *dzisiaj jest wtorek, była noc (pokazuje czarny pasek) z poniedziałku na wtorek, wczoraj był poniedziałek.*

W ustaleniu co będzie i było, ważną rolę pełnią noce. Gdy matka chce wyjaśnić dziecku kiedy są noce, mówi: *Dzisiaj położysz się spać, będzie noc, obudzisz się i będzie jutro.* Dlatego w kalendarzu przeżyć trzeba koniecznie zaznaczyć dnie i noce.

(Źródło: E. Gruszczyk - Kolczyńska, E. Zielińska, *Dziecięca matematyka. Metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych*, s. 55 – 57).

7. Próby odczytania pełnych godzin na zegarze.

- Nazywanie części zegara potrzebnych do odczytania godzin (wskazówka duża, wskazówka mała, tarcza zegarowa).

- Omówienie położenia wskazówek podczas wskazywania pełnych godzin

- Rozmowa o tym, jaką drogę pokonuje mała i duża wskazówka, jaki jest ich kierunek. (Posłuchajcie bicia zegara – to bije jego serce. Dzieci wsłuchują się w bicie zegara, najlepiej bicie godziny 10 – można głośno liczyć z dziećmi).

8. Gimnastyka przy muzyce z nauką tańca współczesnego wg schematu *Taniec gwiazdek*.

(Patrz - zajęcia poranne)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Próba przejścia wraz z dziećmi poprzez kolejne wydarzenia dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Śpiewanie kolęd - wspólnie i indywidualnie.

3. Zabawy w kącikach zainteresowań.

STYCZEŃ (tydzień I, dzień 2)

Temat tygodnia: Dziękujemy Bogu Ojcu za dar nowego roku

Temat dnia: Cztery pory roku

Cel operacyjny: Dziecko rozwiązuje zagadki dotyczące czterech pór roku

Środki dydaktyczne: Z. Bogdanowicz, *Zabawy dydaktyczne dla przedszkoli*; S. Doroszuk, J. Gawryszewska, J. Hermanowska, D. Sotomska - Sas, *Scenariusz zajęć dziennych z sześciolatkami*, cz. 3, Nowa Era 2005; Cz. Janczarski, *Roczek*; ilustracje przedstawiające pory roku; utwór Vivaldiego z cyklu *Cztery pory roku* - ZIMA, płyta CD; piosenki *Zima, zima, zima*, *Pory roku* – w: M. Walczak, D. Kręcisz, *Wesołe przedszkole pięciolatka*, WSiP, Warszawa 2006; J. Stec, *Zagadki dla najmłodszych*, Kielecka Oficyna Wydawnicza, Kielce 1999.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne:

- **Zabawa „Sanna”** – zabawa ruchowa przy piosence *Zima, zima, zima*. Tworzymy „zaprzęgi konne” – dzieci ustawiają się para za parą. Z dwóch par tworzymy jeden zaprzęg przez połączenie dłoni dzieci stojących na zewnątrz. Ustalamy, że podczas całej zabawy dzieci nie będą puszczały „zewnątrznych” dłoni, natomiast co pewien czas muszą puścić dłonie „wewnętrzne”. Dzieci biegają w rytm muzyki drobnymi kroczkami (jak koniki) dokoła sali. Na sygnał nauczyciela, np. klaśnięcie albo uderzenie w bębenek lub tamburyn, dzieci w pierwszej przepuszczają dłonie (wewnętrzne), po zewnętrznej stronie obiegają drugą parę i chwytają się ponownie za ręce. W ten sposób pierwsza para staje się drugą, a druga – pierwszą. Te figurę powtarzamy kilka razy.
- (Źródło: S. Doroszuk, J. Gawryszewska, J. Hermanowska, D. Sotomska - Sas, *Scenariusz zajęć dziennych z sześciolatkami*, cz. 3, s. 31 - 32)
- **Taniec „Taniec gwiazd”** (patrz - dzień 1).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

- Słuchanie piosenki: *Pory roku*.

*1. Cztery pory ma rok cały,
Każda inna oczywiście.
Zima w śniegu, Wiosna w kwiatach,
Lato w słońcu, Jesień w liściach.*

Ref. Wiosna, lato, jesień, zima,

*Cztery pory rok nasz ma.
Każda różne zna zabawy,
Każda w co innego gra.*

*2. Wiosna lubi rower, piłkę
Lato łódki i kajaki,
Jesień lubi hulajnogi,
Zima narty, łyżwy, sanki.*

*3. Wiosna stawia babki z piasku,
Lato kąpie się w basenie,
Jesień spaceruje w lesie,
Zima śnieg w bałwana zmienia.*

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Anioła Stróża.
- modlitwa do Anioła Stróża z prośbą o Jego opiekę.
- wybór *anioła tygodnia*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie wiersza Cz. Janczarskiego pt. „Roczek”.

*Przyszła do nas wiosna
W kolorowych kwiatach,
Przyleciały ptaki z dalekiego świata.*

*Dobrze, że jest wiosna,
Wiosna cieszy nas.
Słońko grzeje mocno,
Już na lato czas.*

*Przyszło do nas lato
I pogodą darzy,
Budujemy zamki
Na słonecznej plaży.*

*Dobrze, że jest lato,
Lato cieszy nas.
Rumienią się jabłka
Już na jesień czas.*

*Przyszła do nas jesień,
Borowiki rosną,
Pękają kasztany,
Co to kwitły wiosną.*

*Dobrze, że jest jesień,
Jesień cieszy nas.
Płyną ciężkie chmury,
Już na zimę czas!*

*Przyszła do nas zima,
Śnieg przyprószył pole.
Pędzą z góry sanki
I już są na dole.*

*Dobrze, że jest zima,
Chociaż mroźna, zła.
Dobrze, że ten roczek
cztery pory ma.*

2. Rozmowa na temat treści utworu.

Zwrócenie uwagi na charakterystyczne dla danej pory roku zjawiska przyrody.

3. Oglądanie i omawianie ilustracji przedstawiającej daną porę roku.

Odpowiedzi na pytania:

- co się dzieje w przyrodzie zimą?
- co się dzieje w przyrodzie wiosną?
- co się dzieje w przyrodzie latem?
- co się dzieje w przyrodzie jesienią?
- jaka pora roku występuje po zimie?
- ile jest pór roku i jak się nazywają?

Uwrażliwianie na piękno poszczególnych pór roku. Dostrzeżenie rytmu i stałego następstwa pór roku.

4. Zabawa ruchowa *Wiatr i śnieżynki*.

Gdy wieje wiatr (nauczycielka gra na tamburynie), dzieci - śnieżynki biegają po sali. Gdy wiatr przestaje wiać (tamburyn cichnie), śnieżynki spadają na ziemię (dzieci wykonują przysiad podparty). Zabawę powtarzamy.

5. Słuchanie fragmentu utworu A. Vivaldiego z cyklu: *Cztery pory roku - ZIMA*.

Dzieci przyjmują swobodną pozycję na dywanie (mogą się wygodnie położyć, zamknąć oczy i posłuchać proponowanej muzyki).

Krótką rozmowa na temat wysłuchanego utworu:

- O czym myślałeś słuchając utworu?
- Jakie słyszałeś odgłosy zimy podczas słuchania muzyki?

6. Rozwiązywanie zagadek.

*Jaką porę roku mamy,
Gdy za morzem są bociany? (zima)*

*Ptaszki odleciały. Noc długa, dzień mały.
Słońko słabo świeci. Kiedy tak jest, dzieci? (zima)*

*Gdy śnieg zginie, kwiaty rosną,
A tę porę zwiemy ... (wiosną)*

*Nadchodzi po zimie, znasz dobrze jej imię.
Kroczy w kwiatów pąkach i promieniach słońka. (wiosna)*

*Gdy imię „Tola” podzielisz na połowę,
A potem przestawisz sylaby, wnet uzyskasz czas laby. (lato)*

*Czy wiesz, jak ta pora roku zwie się wśród ludzi,
Gdy słońko późno spać idzie, a wcześniej się budzi? (lato)*

*Znowu przyszła do nas złota – czerwona.
Liście spadają wszędzie, dęby sieją żołądzie.
Tylko jałowce i sosny, nie tracą koloru wiosny. (jesień)*

*Barwne liście wiatr gdzieś niesie,
Wkrótce przyjdą deszcze, chłody.
Owoce w sadach zbiera się,
A na polu ziemiopłody. (jesień)*
(Źródło: J. Stec, Zagadki dla najmłodszych)

Część III

1. Katecheza.

2. Nauka piosenki *Pory roku*.

3. Układanie puzzli obrazkowych (pory roku) – współdziałanie w grupie.

4. Refleksja nad własnym postępowaniem.

5. Zabawy wg zainteresowań dzieci.

STYCZEŃ (tydzień I, dzień 3)

Temat tygodnia: Dziękujemy Bogu Ojcu za dar nowego roku

Temat dnia: Poznajemy miesiące

Cel operacyjny: Dziecko wymienia nazwy miesięcy

Środki dydaktyczne: M. Terlikowska, wiersz: *Kalendarz pełen radości*; T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce..., a jak będzie deszcz...*, WSiP S.A., Warszawa 1996, Stary Testament, kilka rodzajów kalendarzy, baloniki i inne akcesoria potrzebne do wystroju sali na bal karnawałowy.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz - dzień 1).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowę mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Świętego Józefa.

Św. Józef stoi przy żłóbku obok Matki Bożej i z wielką dobrocią patrzy na maleńkiego Jezusa - ma Go w swojej opiece, bo był Jego Opiekunem. Na nas też patrzy z nieba i chce nam pomagać.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Przypomnienie piosenki *Pory roku*.

2. Słuchanie wiersza M. Terlikowskiej pt. *Kalendarz pełen radości*.

*Nowy Rok. Dwa krótkie słowa –
i wszystko będzie od nowa:
styczeń, luty i marzec:
Bałwanki, sanki, sasanki,
ciepły wiatr wydmie firanki –
i już się wiosna pokaże.
Powrócą ptaki z południa,
las się rozśpiewa jak lutnia:
kwiecień, maj –*

*dwa pachnące miesiące.
A potem stanie przed domem
czerwiec z koszykiem poziomek,
czerwiec promienny jak słońce.
A lipiec przysiądzie na lipie,
miodowym kwiatem posypie,
zapachnie żniwem i żytem.
Potem nad sadem rozbłyśnie
sierpień rumiany jak wiśnie,
sierpień okryty błękitem.
Srebrny od nitek pajęczych
wrzesień dzwonkami zadźwięczy:
- Dzieci, już pora do szkoły!
Ech, pora kolorowa,
błyszcząca, kasztanowa,
październik, październik wesoły!
Listopad - wiatr jak latawiec
i biały szron na murawie
i chmury śniegiem pachnące.
Grudzień z choinką i w szubie.
Lubię choinkę i grudzień, lubię
cały rok - wszystkie miesiące!*

3. Krótka rozmowa na temat wysłuchanego wiersza.

Pytania pomocnicze:

- Jakie zapamiętałeś nazwy miesięcy?
- Ile miesięcy ma rok?
- Spróbuj wymienić razem ze mną nazwy wszystkich 12 miesięcy wg właściwej kolejności.
- Podaj nazwę miesiąca, w którym obchodzisz swoje urodziny (w razie potrzeby pomoc nauczyciela).

4. Prezentacja różnych kalendarzy.

Nauczyciel pokazuje różne kalendarze i objaśnia sposób korzystania z nich. Wspólnie z dziećmi ustala nazwy miesięcy zimowych, wiosennych, letnich i jesiennych.

5. Słuchanie Baśni o Dwunastu Miesiącach:

Pewna gospodyni miała córkę i pasierbicę. Córką była niechlujna, a pasierbica zadbana i czysta, dlatego też macocha jej nie lubiła i chciała się jej pozbyć. Wysłała więc dziewczynę w grudniu po fiołki. Gdyby ich nie zdobyła, miała się sierotka więcej w domu nie pokazywać. Chcąc nie chcąc, poszła do lasu i spotkała dwunastu mężczyzn siedzących wokół ogniska. Zapytali ją, który z nich najbardziej jej się podoba? Sierotka zorientowała się, że ma przed sobą dwanaście miesięcy, więc wszystkich pochwaliła, gdyż wszyscy byli potrzebni. Powiedziała im też o swoim zmartwieniu. Natychmiast Kwiecień usiadł na miejscu Grudnia i od razu zmieniła się pora roku – nastąpiła wiosna. Dziewczynka zebrała pół koszyka fiołków, podziękowała Kwietniowi i pobiegła do domu.

Za trzy dni gospodyni znowu wysłała pasierbicę do lasu – tym razem po poziomki...Biedulka od razu pomyślała o miesiącach i jak się spodziewała, znowu jej pomogli. Teraz Czerwiec usiadł na miejscu Grudnia - nastąpiło lato. Sierotka prędko zbierała pełny dzbanek

poziomek i zaniósł ją gospodyni. Macocha z córką zjadły je same, nie podzieliwszy się z ofiarodawczynią.

Za kilka dni zachłanna Darosława wysłała dziewczynkę po srebrne talary. Znowu więc zwróciła się o pomoc do braci Miesiący. Grudzień poradził jej, żeby sobie nabrała węgielków z ogniska. Dziewczynka trochę obawiała się, że się jej fartuszek spali, ale w końcu przemogła strach i postąpiła według rady Grudnia. Do domu zaniósł srebrne talary, ale niezadowolona macocha posłała ją po więcej. Wyszła więc i już nie wróciła, została gospodynią u braci Miesiący.

Nie doczekawszy się pasierbicy, chciała Darosława wysłać własną córkę po talary. Ciepło ją ubrała, zaopatrzyła w prowiant i wysłała do lasu. Podobnie jak sierotka, córka złej macochy także spotkała braci Miesiączków, ale na ich grzeczną prośbę, by odgadła, kim są, zaczęła im wymyślać. Bracia rozgniewali się. Luty usiadł na miejscu Grudnia, ścisnął mróz, rozhułała się zamieć. Krnąbrna dziewczyna nie mogła znaleźć drogi powrotnej, brnąc po kolana w śniegu. Nie znalazła talarów w lesie... Bo nie znajdzie szczęścia ten, co nieżyczliwość w sercu nosi.

(Źródło: na podst. T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, A jak będzie słońce..., a jak będzie deszcz..., s. 182).

6. Omówienie przeczytanej baśni:

- ustalanie kolejności zdarzeń
- próba ocena postaci (dobrych i złych)
- wyjaśnienie morału baśni

7. Zabawy wg zainteresowań dzieci.

Część III

1. Rytmika.

2. Czytanie Starego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

4. Dekorowanie sali na bal.

5. Zabawy w kąciakach zainteresowań.

STYCZEŃ (tydzień I, dzień 4)

Temat tygodnia: Dziękujemy Bogu Ojcu za dar nowego roku.

Temat dnia: Zabawą i piosenką dziękuję Bogu za nowy rok.

Cel operacyjny: Dziecko uczestniczy w balu karnawałowym.

Środki dydaktyczne: K. Bayer, A. Waclawski, *Zabawy świąteczne przy muzyce*, książka i płyta CD, Poznań 2008; Bayer K., Waclawski A., *Śpiewające brzdące*, wydanie II, cz.8; Nowy Testament, nagrania z piosenkami dziecięcymi.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz – dzień 1*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia:

Krótką rozmowa mająca na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego, prezentacja i omówienie wybranego przez siebie kostiumu.

5. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Sakramentu*.

Popatrzmy na żłóbek. Kiedyś żywe Dzieciątko leżało w żłóbku w Betlejem i zapraszało do siebie pastuszków. Zaśpiewajmy o tym kolędę „Do szopy hej pasterze”. Teraz popatrzmy na tabernakulum. Tu jest żywy Pan Jezus pod postacią chleba i zaprasza wszystkich, także dzieci:

- za to, że jesteś z nami w kaplicy, w tabernakulum - Dziękujemy Ci, Panie Jezu.
- za to, że tak niewidzialnie jesteś w naszych sercach - Dziękujemy Ci, Panie Jezu,
- za to, że nam przypominasz, abyśmy pomagali biednym – Dziękujemy Ci, Panie Jezu,
- za to, że cieszysz się razem z nami - Dziękujemy Ci, Panie Jezu.
- o błogosławieństwo w czasie naszej noworocznej zabawy – Prosimy Cię, Boże.

Ojciec nasz...

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Przygotowanie do zabawy.

Powitanie uczestników każdej grupy oklaskami. Dzieci z każdej grupy prezentują swoje stroje.

Kiedyś, dawno temu, w miasteczku Kana Galilejska, w dużej sali przy stołach siedzieli goście. Byli zaproszeni na gody - przyjęcie weselne. Tańczyli, śpiewali, częstowali się i było im bardzo radośnie, ale pewnie nie wiecie, dlaczego się cieszyli?...Bo z nimi był zaproszony Pan Jezus, Matka Boża i Apostołowie. Tak już jest, że tam, gdzie jest Pan Jezus, jest wielka radość.

Dzisiejsza zabawa będzie przy szopce i choince, bo w Nowy Rok wchodzimy z radością.

2. Tańce i zabawy przy muzyce.

Wspólna zabawa młodszych i starszych dzieci – zagadki, konkursy, tańce przy muzyce.

Część III

1. Czytanie Nowego Testamentu: (J 2, 1 – 12).

2. Dzielenia się wrażeniami po balu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

4. Zabawy w kąciakach zainteresowań.

STYCZEŃ (tydzień I, dzień 5)

Temat tygodnia: Dziękujemy Bogu Ojcu za dar nowego roku.

Temat dnia: Czas błogosławionym darem Boga.

Cel operacyjny: Dziecko opisuje zmiany w wyglądzie i życiu człowieka.

Środki dydaktyczne: T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce..., a jak będzie deszcz...*, Warszawa 1996; Owczarek S., *Gimnastyka przedszkolaka*, Warszawa 2001; fotografie dzieci w różnym wieku, farby i papier.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowę mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem dnia dzisiejszego.

Zaproponowanie, by dzieci uważnie rozejrzały się po sali i oszacowały (na oko) wysokość znajdujących się w niej mebli i innych przedmiotów. Stworzenie możliwości porównania par przedmiotów przez dosunięcie ich do siebie, np.: małe krzesło – duże krzesło, niski stół - wysoki stół, mały wózek – duży wózek.

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Bóg daje nam Nowy Rok. Pan Bóg podarował nam czas, abyśmy go dobrze wykorzystali. Przez dobre wykorzystanie czasu (czasu życia) mamy zasłużyć na niebo. Pan Bóg jest wieczny. Jest ponad czasem. To trudno zrozumieć, że dla Pana Boga czas nie istnieje. To jest tajemnica wiary. Poprośmy Pana Jezusa, który kocha każdego z nas o dobre wykorzystanie czasu.

Najświętsze Serce Pana Jezusa – zmiłuj się nad nami!

Śpiew kolędy *Gdy się Chrystus rodzi...*

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Wysłuchanie wiersza T. Kubiaka pt. „Kim będą?”

*Kiedy Zosia będzie duża
już nie będzie leczyć lalek,
a prawdziwa pani doktor
dobrze zajmie się szpitalem.*

- *A kim będzie Kasia? – Wiemy! –
woła Bolek, woła Lolek.*
- *Dzisiaj uczy kotka Mruczka,
Duża – będzie uczyć w szkole.*
*A Irenka szmatkę bierze,
Tu przyszyje, a tam utnie.*
Gdy urośnie... – Już zgadliśmy!
Będzie szyla piękne suknie.
*Zaś Martusia, ta malutka,
bierze kredki – mądra głowa,
Dom rysuje. – Też już wiemy!*
Będzie domy projektować .
*Waży kaszę, waży groch,
Waży gruszki, waży jabłka.*
Gdy dorośnie, w wielkim sklepie
Będzie ważyć Małgorzatka.
Acha, jeszcze jest Agatka!
Buzia - słonko, dwa warkocze.
- *Gdy dorośniesz, o tym wszystkim
napisz książkę! – Bardzo proszę!*
(Źródło: T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E.Stójowa, *A jak będzie słońce..., a jak będzie
deszcz...* s. 110)

2. Krótka rozmowa na temat wysłuchanego wiersza:

- O kim jest mowa w wierszu?
- Kim chcą zostać dzieci?
- Czy ich marzenia mogą się spełnić od razu?

3. Oglądanie fotografii dzieci w różnym wieku.

Ustalenie, na którym zdjęciu dzieci są najmłodsze (porządkowanie zdjęć wg wieku osób na nich przedstawionych).

Sformułowanie wniosku: wraz z upływem lat, jesteśmy starsi.

4. Zabawy w kącikach zainteresowań. Stwarzanie okazji do nabywania doświadczeń przygotowujących do pełnienia ról i zadań życiowych.

5. Katecheza.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

2. Zabawa Zgadnij, co robię? Kim będę, jak dorosnę?

Dzieci siedzą w kole na dywanie. Jedno wybrane dziecko przedstawia bez pomocy słów, kim chce być, jak dorośnie. Reszta dzieci odgaduje. Potem zmiana.

3. Zabawy konstrukcyjno – manipulacyjne.

Tygodniowy plan pracy w ochronie - STYCZEŃ, tydzień 2

Temat tygodnia: <i>Zimą troszczymy się o zwierzęta i ptaki</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Jaki to ptak?</i>	• Dziecko rozpoznaje i nazywa ptaki zimujące w Polsce	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Obserwacja ptaków w zimie • Rozpoznawanie i nazywanie ptaków • Przeliczanie • Układanie zadań z treścią • Ćwiczenia ortofoniczne		• Kształtowanie wrażliwości na piękno otaczającego świata • Nauka piosenki	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Kto troszczy się o zwierzęta leśne w zimie?</i>	• Dziecko opowiada o pracy leśniczego zimą	• Ćwiczenia poranne	• Pogadanka na temat pracy leśniczego • Wiersz • Rozpoznawanie zwierząt leśnych, słuchanie ciekawostek o zwierzętach	• Zapoznanie z pracą leśniczego w zimie	• Praca plastyczno-techniczna • Wdrażanie do szacunku dla każdej ludzkiej pracy	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Ptaki do karmnika, zwierzęta do paśnika</i>	• Dziecko przelicza elementy zbioru	• Ćwiczenia poranne	• Nauka wiersza na pamięć • Przeliczanie elementów oraz porównywanie ich liczebności • Ćwiczenia grafomotoryczne		• Rytmika	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu
Czwartek	<i>Co słyszać w lesie ?</i>	• Dziecko rozwiązuje zagadki związane z życiem	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Zagadki • Zabawy kształtujące prawidłową wymowę	• Kształtowanie umiejętności przyjmowania sukcesów i porażek	• Zabawy taneczne rozwijające poczucie rytmu	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu

		zwierząt w okresie zimy			w zabawie • Wdrażanie do zgodnej zabawy z innymi dziećmi			
Piątek	<i>Jałmużna dla ptaków</i>	• Dziecko troszczy się o ptaki	• Ćwiczenia poranne • Zabawy na świeżym powietrzu	• Opowiadanie • Rozmowa na temat treści opowiadania	• Dokarmianie ptaków	• Praca plastyczna	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

STYCZEŃ (tydzień II, dzień 1)

Temat tygodnia: Zimą troszczymy się o ptaki i zwierzęta.

Temat dnia: Jaki to ptak?

Cel operacyjny: Dziecko rozpoznaje i nazywa ptaki zimujące w Polsce.

Środki dydaktyczne: W. Żaba – Żabińska, Cz. Cyrański, *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz.3, wyd. MAC Edukacja, Kielce 2004; plansze lub obrazki ptaków: sikorka, wróbel, gawron, jasiołka, gil, *Piosenki pięciolatka* – płyta CD, wyd. MAC; nagrania odgłosów ptaków; B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006, woreczki gimnastyczne.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne.

Zabawa orientacyjno - porządkowa „Ptaki do karmnika.”

Dzieci poruszają się po sali. Na hasło *Karmnik* biegną do przygotowanych przez nauczyciela obręczy (*karmników*). W każdej obręczy nie może być więcej niż sześcioro dzieci (*ptaków*).

Ćwiczenia tułowia i równowagi: „Kto tak potrafi?”

Dzieci, stojąc w rozsypanie, próbują przekładać nogę przez splecione ręce i wyjmować ją. Przekładają raz jedną, raz drugą nogę, starając się nie rozplatać rąk.

Podskoki.

Dzieci reagują podskokami na mocniejsze lub słabsze uderzenia w bębenek (mocniejsze – skaczą całymi stopami, słabsze – skaczą na palcach).

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz.3, s. 16 – 17)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowa mającą na celu zapoznanie dzieci z tematyką tygodnia, oraz tematem dnia dzisiejszego.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

Wyznaczenie dyżurnych, przydzielenie konkretnych zadań i dyżurów.

5. Modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Dziękczynienie Panu Bogu za piękno stworzonego świata.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Oglądanie ptaków na obrazkach. Zapoznanie z ich wyglądem i nazwą. Słuchanie odgłosów ptaków z płyty.

Wybieranie spośród ilustracji przedstawiających ptaki te, które pozostają u nas na zimę.

2. Zabawa ortofoniczna „Naśladujemy ptaki”.

Dzieci naśladują odgłosy ptaków np. gawrona, wróbla

3. Obserwacja ptaków przylatujących do przedszkolnego karmnika.

4. Nauka piosenki „A ty ptaszku spiesz się spiesz” lub „Gawron”

„A ty ptaszku spiesz się spiesz”

Lata ptaszek po ulicy,

Szuka sobie ziarn pszenicy.

A ja sobie stoję w kole

I wybieram, kogo wolę.

A ty, ptaszku, spiesz się, spiesz,

Spiesz się, spiesz, spiesz się, spiesz.

Kogo lubisz, tego bierz, tego bierz!

„Gawron”

1. Chociaż gawron trochę siwy,

Ale jeszcze urodziwy.

Stąpa dzielnie, pierś wypina,

Jeszcze się go humor trzyma.

Ref.: Gawron, gawron, gawronie,

Drepczesz ładnie koło mnie.

Ja cię lubię, a ty mnie,

Gawron, gawron, gawronie!

2. A gdy wraca z pól szerokich,

Stuka dziobem w szyby okien.

„Nalatałem się po świecie,

wpuśćcie mnie do domu, dzieci.”

5. Zabawa przy piosence „A ty, ptaszku, spiesz się, spiesz.”

Dzieci wspólnie z nauczycielem śpiewają piosenkę. Następnie tworzą koło, do środka którego wchodzi jedno dziecko - jest ono *ptaszkiem* i naśladuje zbieranie nasion. Pozostałe dzieci wędrują w prawą stronę, śpiewając piosenkę.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz.3, s. 27)

lub „Gawron”

Dzieci ustawiają się w kole, podając sobie ręce. W środku stoi chętne dziecko - *gawron*.

I zwrotka – dzieci w kole idą w prawą stronę, *gawron* spaceruje w środku.

Ref.: Gawron, gawron, gawronie,

Zatrzymują się, klaszczą, to samo robi gawron.

Drepczesz ładnie koło mnie

Ja cię lubię, a ty mnie

Gawron, gawron, gawronie!

Dzieci opierają ręce na biodrach i lekko tupią w miejscu.

Pokazują palcem na przemian na siebie i gawrona.

Obracają się dookoła.

II zwrotka - dzieci w kole idą w lewą stronę, gawron spaceruje w środku.

A gdy wraca z pól szerokich,

Stuka dziobem w szyby okien.

„*Nalatałem się po świetle,*

Gawron stuka palcem w podłogę.

dzieci w kole zatrzymują się,

gawron śpiewa.

Wpuśćcie mnie do domu, dzieci.”

Na zakończenie gawron wybiera inne dziecko na swoje miejsce.

(*Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny, cz.3, s. 19*)

6. Liczenie ptaków w karmniku.

Bartek umieścił za oknem karmnik, nasypał do niego nasion, okruchów. Schował się za firanką i obserwował, co się dzieje. Pierwszy przyleciał ciekawy wróbel, porozglądał się, poćwierkał i zaczął jeść okruszki. Druga przyleciała sikorka, nie zobaczywszy słoninki, zajęła się też okruszkami.

Trzeci przyleciał gołąbek i zaczął dziobać ziarenka słonecznika, a ostatni, czwarty, przyleciał duży gawron, który nie zmieścił się w karmniku i usiadł na jego dachu. Gdy się schylił, to dostał dziobem do ziarenek.

Za chwilę odleciał wróbel i sikorka. Ile ptaków zostało w karmniku?

Do karmnika jeszcze przyleciał gil. Ile ich teraz było razem.? Odleciał jeszcze gawron, ile ich teraz było razem?

7. Ćwiczenia gimnastyczne.

Część wstępna.

1. Czynności organizacyjno – porządkowe.

Zbiórka w kole lub w rzędzie, przywitanie się, przedstawienie celu zajęć, zachęcenie do ćwiczeń.

2. Zabawa ożywiająca

Berek huśtany. Dzieci biegają po sali. *Złapane dziecko staje* w rozkroku i na przemian przenosi ciężar ciała z palców na pięty (tzw. huśtanie na stopach). *Odczarowuje* je dotyk innego dziecka.

3. Ćwiczenia kształtujące

Ćwiczenia kończyn górnych: pozycja stojąca na obwodzie koła, dłonie spoczywają na barkach – krążenia ramion, ramiona wzdłuż tułowia – zginanie i prostowanie stawów łokciowych, kończyny górne wzdłuż tułowia – zginanie i prostowanie palców.

Część główna.

1. Gry, zabawy i ćwiczenia kształtujące.

- dzieci w parach leżą tyłem, naprzeciwko siebie, nogi wyprostowane, podeszwy stóp dotykają się z podeszwami stóp kolegi. Na 1 – zewnętrzne krawędzie stóp naciskają na siebie, 2 - pozycja wyjściowa, 3 - wewnętrzne krawędzie stóp naciskają na siebie, 4 - pozycja wyjściowa.

- dzieci w parach leżą tyłem, naprzeciwko siebie, nogi wyprostowane, podeszwy stóp dotykają się z podeszwami stóp kolegi. Na 1 - pierwsze dziecko napiera palcami i

śródstopiem na śródstopie drugiego (które stawia opór), 2 - pozycja wyjściowa, 3 - drugie dziecko napiera palcami i śródstopiem na śródstopie pierwszego, 4 - pozycja wyjściowa

- dzieci siedzą płasko na obwodzie koła, dłonie mają oparte o podłogę za plecami, przekazują sobie stopami chusteczkę higieniczną. Na 1 - odebranie chusteczki od kolegi poprzez chwyt palcami, 2 - przełożenie do drugiej stopy, 3 - przekazanie do kolegi siedzącego z drugiej strony, 4 - pozycja wyjściowa.

- dzieci siedzą płasko na obwodzie koła, dłonie mają oparte o podłogę za plecami, przekazują sobie woreczek trzymany obiema stopami.

- dzieci leżą tyłem na obwodzie koła, głowa jednego dotyka stóp sąsiada. Przekazywanie woreczka trzymanego obunóż do dziecka leżącego za głową.

Część końcowa.

1. Ćwiczenia uspokajające.

Marsz po obwodzie koła, wdech – wznos przodem ramion w górę i wspięcie na palce, wydech – opust ramion, przejście na całe stopy. Marsz po obwodzie koła, wdech – wznos boki ramion w górę i wspięcie na palce, wydech – opust ramion, przejście na całe stopy.

2. Podsumowanie.

Zbiórka w szeregu, przypomnienie celu zajęć, ocena aktywności dzieci.

(Źródło: *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, str. 53)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem:

- Czy dziś słuchałem dorosłych?
- Czy nie dokuczałem kolegom i koleżankom?

2. Zabawy konstrukcyjno – manipulacyjne.

STYCZEŃ (tydzień II, dzień 2)

Temat tygodnia: Zimą troszczymy się o ptaki i zwierzęta.

Temat dnia: Kto się troszczy o zwierzęta leśne zimą?

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o pracy leśniczego zimą.

Środki dydaktyczne: H. Trawińska, *Zabawy rozwijające dla małych dzieci*, PZWL, Warszawa 1988; plansze, obrazki, film o pracy leśniczego; W. Faber *Stary gajowy*; B. Floreczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006; kartka z bloku technicznego, farby, paski papieru, bibuła lub sianko.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne:

- **Zabawa orientacyjno - porządkowa: „Wróbelki”**

Na zapowiedź „wróbelki wysoko fruwać” - dzieci biegają po sali. Na zapowiedź „wróbelki wysoko skaczą” - podskakują obunóż.

- **Ćwiczenie szyi: „Wróbelki piją wodę”.** Dzieci znajdują się w przysiadzie podpartym, głowa pochylona w przód, następnie odchylają głowę do tyłu (połykanie wody).

- **Ćwiczenie dużych grup mięśniowych: „Wróbelki szukają pożywienia”.** Dzieci idą małymi krokami, wykonują skłony w przód, a następnie się prostują.

Podskoki obunóż w miejscu: „Wróbelki skaczą”.

- **Ćwiczenie uspokajające:** Marsz.

(Źródło: H. Trawińska: *Zabawy rozwijające dla małych dzieci*, str.38)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – dzień Aniołów Stróżów.

5. Katecheza.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. **Pogadanka na temat pracy leśniczego z wykorzystaniem ilustracji lub filmu.**
Wdrażanie do szacunku dla każdej ludzkiej pracy.

2. **Słuchanie wiersza W. Fabera „Stary gajowy”:**

*Stary gajowy krąży po lesie,
Na śniegu ślady zwierząt czyta.
Zwierzęta znają jego strzelbę
I wiedzą, że nie jest nabita.
Kiedy wybiera się z gajówki,
Do torby dużo jadła bierze,
Więc zgłasza się po zapomogę
Do niego każde głodne zwierze.
I lubią pana gajowego
Zające, dziki i sarenki,
Wiewiórka, kiedy go zobaczy,
wybiera mu orzechy z ręki.*

3. Rozmowa na temat treści wiersza.

4. Rozpoznawanie zwierząt leśnych przedstawionych na planszy i podawanie ich nazw.

4. Słuchanie zimowych ciekawostek o zwierzętach.

- Po śladach zostawionych po śniegu gajowi (leśniczy) liczą zwierzęta w swoim lesie. Wiedzą wtedy, ile jest saren, dzików, jeleni. Mogą sprawdzić, skąd lisy wychodzą na polowanie. Trudno im jednak policzyć wilki. Dlaczego? Bo wilki, wędrując po śniegu, wchodzą w tropy swoich poprzedników.

- W czasie zimy więcej zwierząt ginie z pragnienia niż z głodu. Dlaczego? Jak myślicie? Zwierzęta nie jedzą śniegu, a o wodę jest w zimie bardzo trudno.

- W naszych lasach można spotkać zająca bielaka. Latem jego futro jest brązowe, a zimą białe. Dlaczego? Żeby go było trudniej rozpoznać na śniegu.

- Łapy zająca bielaka są podobne do rakiet śnieżnych: szerokie, płaskie i pokryte od spodu gęstym futrem. Gdy zając chodzi lub biega po śniegu, nie zapada się zbyt głęboko.

- Wiewiórka opuszcza zimą swoje mieszkanie, żeby dotrzeć do jednej z licznych spizarni. Gdy tylko jest troszkę cieplej i zaświeci słońce, wyskakuje z dziupli i kica po śniegu, wysoko unosząc ogon.

(Źródło: *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, str. 117)

5. Łączenie zwierząt z rysunkami śladów, jakie pozostawiają po sobie na śniegu.

6. Naśladowanie zwierząt leśnych: wiewiórki, sarny, zająca, lisa.

7. Wykonanie pracy plastycznej na temat: „Paśnik dla zwierząt”.

Malowanie farbami zimowego lasu. Naklejanie paśnika z pasków papieru i siana z pociętej bibuły.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem:

- Czy słuchałem dziś Anioła Stróża?

2. Zabawy w kącikach zainteresowań.

STYCZEŃ (tydzień II, dzień 3)

Temat tygodnia: Zimą troszczymy się o ptaki i zwierzęta.

Temat dnia: Ptaki do karmnika, zwierzęta do paśnika.

Cel operacyjny: Dziecko przelicza elementy zbioru.

Środki dydaktyczne: H. Trawińska, *Zabawy rozwijające dla małych dzieci*, wyd. PZWL, Warszawa 1988; sylwety ptaków, obrazki; B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006, Pismo Święte, stemple śladów ptaków wykonane z ziemniaka.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne:

- Zabawa orientacyjno - porządkowa *W zimowym lesie*.

Dzieci stoją w rozsypce. Na hasło *chodzimy między drzewami* - chodzą z wysokim unoszeniem kolan, naśladując brodenie po śniegu. Na hasło *Słoneczna polana* – biegną podskakując w różnych kierunkach.

- Skoki: *Splątane zajęce*

Dzieci w przysiadzie *stają słupka*, układając ręce wzdłuż głowy jak nasłuchujące zajęce. Na kłaśnięcie w dłonie, tj. *odgłos strzału*, podrywają się i skokami oddalają w kierunku ściany. Starają się ukryć w bezpiecznym miejscu.

- Skłony tułowia: *Ptaszki szukają ziarenek*

W chodzie małymi kroczkami dzieci wykonują skłony tułowia w przód ze zwrotem w prawo lub lewo.

- Podskoki: *Zmarznięte ptaszki*

Dzieci stoją w rozsypce, mają zwarte stopy, ręce zgięte w łokciach, a dłonie oparte na ramionach. Podskakują obunóż w miejscu, machając jednocześnie rękami - *skrzydłami*.

- Marsz: *Zmarznięte zwierzęta*.

Dzieci maszerują po obwodzie koła, jednocześnie tupiąc.

(Źródło: *Szkoła Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 112)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna – dzień Świętego Józefa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie wiersza W. Domeradzkiego „Ptaki i dzieci”:

Śnieg zasypał pola lasy.

Dokąd lecą głodne ptaki?

Kto je karmi, po zamieci?

Kto? Wiadomo, małe dzieci!

O, już biegną dwie dziewczynki,

Rozsypały okruszynki.

Zjadły ptaszki chlebek biały.

Ćwir, ćwir – pięknie dziękowały.

(Źródło: H. Trawińska, *Zabawy rozwijające dla małych dzieci*, s. 98)

2. Rozmowa na temat treści wiersza:

- Kto pamięta o ptakach zimą?
- Jak można pomóc ptakom przetrwać zimę?

3. Nauka wiersza na pamięć.

4. Oglądanie na planszy śladów ptaków i zwierząt na śniegu, rozpoznawanie ich.

5. Stemplowanie śladów ptaków.

Dzieci maczają w tuszu lub w farbie stemple wykonane z ziemniaków (ślady ptaków) i odbijają je na kartkach.

6. Tworzenie zbiorów ptaków i zwierząt.

Przeliczanie zbiorów i porównywanie ich liczebności.

7. Rytmika.

Część III

1. Ćwiczenia grafomotoryczne.

2. Czytanie Starego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

4. Zabawy przy piosence *A ty ptaszku spiesz się spiesz (patrz dzień 1)*

5. Zabawy konstrukcyjne.

STYCZEŃ (tydzień II, dzień 4)

Temat tygodnia: Zimą troszczymy się o ptaki i zwierzęta.

Temat dnia: Leśne zabawy.

Cel operacyjny: Dziecko w zabawie naśladuje zwierzęta.

Środki dydaktyczne: B. Florczuk, U. Stadnik, W. Żaba – Żabińska, *Szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006; płyta CD *Piosenki Pięciolatka*; nagrania piosenek do zabawy, sylwety ptaków i karmnika, opaski na głowy, Pismo Święte, K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, wyd. JUKA, Warszawa 1999; *Trzylatek . Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, red. W. Żaba – Żabińska, M. Stępień, cz. I, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 3*).

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna - *Dzień Najświętszego Sakramentu*.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Rozwiązywanie zagadek:

Jaki to ptak,
Co w lecie i zimie,
Mówi tak: „Kra!” (**wrona**)

Gdy inne ptaki
Lecą w ciepłe kraje,
On zawsze z nami pozostaje. (**wróbel**)
(Źródło: *Trzylatek . Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. I, s. 127)

Ma mały czubek
I stale wybiera się za morze,
Ale nigdy
Wybrać się nie może. (**sójka**)

*Jestem ptaszkiem
Z czerwonym brzuszkiem,
Który z tego słynie,
Że zamiast odlatywać,
Przylatuje w zimie. (gil)*

*W domach, w zimowe święta
Jemioła wisi zatknięta.
Mnie także jest wesoło,
Gdy siedzę pod jemiołą. (jemioluszka)*
(Źródło: *Szkola Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s.)

2. Utrwalenie piosenki „Gawron” - zabawa przy piosence.

3. Zabawa ruchowa „Wróble, sroki, gawrony.”

Dzieci dzielą się na trzy grupy. Pierwsza grupa to *wróble*, druga - *sroki*, a trzecia - *gawrony*. Przy melodii piosenki „Gawron” granej w wiolinie poruszają się po sali dzieci - *wróbelki*. Przy melodii granej w basie poruszają się dzieci *gawrony*. Gdy melodia grana jest w średnim rejestrze, po sali poruszają się dzieci - *sroki*.
(Źródło: *Szkola Sześciolatka. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. ...)

4. Zabawy przy muzyce rozwijające poczucie rytmu.

5. Ćwiczenia logopedyczne Buzie z gumy.

- Rozgrzewka.
- Dzieci stają w rozsypanie i udają wiatraczki: wykonują 2 - 3 obroty w jedną stronę i 2 - 3 w drugą. Następnie po okręgu, jedno za drugim podskakuje raz na jednej, raz na drugiej nodze.
- Gimnastyka buzi.
Wszyscy siadają w kręgu i powtarzają za nauczycielem następujące ćwiczenia: zucie, nakładanie górnej wargi na dolną i odwrotnie, naśladowanie jedzącego królika (ruchliwa górna warga), wysuwanie szerokiego języka i podciąganie go w kierunku nosa.
- Buzia mówi.
Dzieci powtarzają za nauczycielem, przesadnie układając usta: aaa...(szerokie otwarcie buzi), uuuu...(dzióbek), fff.... (górne zęby dotykają dolnej wargi), śśś...(dzióbek), sss....(wargi rozciągnięte).
- Buzia i paluszki.
Dzieci powtarzają za nauczycielem zabawę paluszkową, np. Tańczyły dwa Michały.
- Wyciszenie.
Dzieci siadają w kręgu i kołyszą się na boki (murmurando).
(Źródło: *Trzylatek . Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. I, s. 12)

6. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych.

Ćwiczenia z piłką

- Rzuty, chwyt, celowanie, toczenie, kozłowanie
Podrzucanie piłki w górę i chwyt oburącz w miejscu, w chodzie, i w lekkim biegu.
- Rzut piłki w górę i chwyt po wykonaniu np.: przysiadu, obrotu, kilkakrotnym klaśnięciu, dowolnym ruchu rąk lub całego ciała itp.

- Rzut piłki oburącz lub jednorącz zza pleców ponad głowę tak, aby można było ją złapać z przodu z lotu lub z odbicia od podłoża.
- Stojąc w rozkroku skłonić się w przód i rzucić piłkę między nogami tak, aby spadła z przodu. Jeżeli się uda, próbować złapać piłkę odbitą od podłoża.
- Chód i bieg na zmianę z podrzucaniem i odbijaniem piłki o podłoże i chwyt oburącz lub jednorącz.
- Podrzucić piłkę w górę i złapać ją w przysiadzie tuż przy ziemi.
- Stojąc podrzucić piłeczkę nad sobą do skozłowania za sobą obrót i chwyt piłki oburącz.
- Podrzucić piłkę w górę, odbić głową i chwycić ją oburącz.
- Rzucić piłeczkę pod kolanem nogi wzniesionej i złapać dowolnym sposobem.
- Odbić piłkę silnie od podłoża, przebiec pod nią i chwycić zanim upadnie.
- Podrzucić piłkę ponad zawieszoną linką, przebiec pod linką i złapać piłkę po jednym lub dwukrotnym odbiciu od ziemi.
- Podania i rzuty piłką w różnych ustawieniach (szeregach, rzędach, kołach) z zastosowaniem nawet współzawodnictwa.
- Rzuty do celu stałego i ruchomego, określonego powyżej i poniżej linii wzroku (leżącej piłki lekarskiej, zawieszonej obręczy, w nogi poruszającego się partnera itp.).
- Toczenie piłki ręką lub głową i bieg za nią na czworakach.
- Kozłowanie piłki (odbijanie) prawą i lewą ręką w miejscu, w linii prostej z omijaniem przeszkód itp.

(Źródło: K. Włażnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s. 109)

Część III

1. Czytanie Nowego Testamentu

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

- Czy potrafię cieszyć się ze zwycięstwa innych osób?
- Czy ze spokojem przyjmuję swoją przegraną?

3. Zabawy dowolne dzieci – wdrażanie do zgodnej zabawy ze wszystkimi.

STYCZEŃ (tydzień II, dzień 5)

Temat tygodnia: Zimą troszczymy się o ptaki i zwierzęta.

Temat dnia: Jałmużna dla ptaków.

Cel operacyjny: Dziecko troszczy się o ptaki.

Środki dydaktyczne: K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, wyd. JUKA, Warszawa 1999; *Trzylatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, red. W. Żaba – Żabińska, M. Stępień, cz. 1, wyd. MAC EDUKACJA, Kielce 2006; sylwety wróbla, obrazek wróbla, plastelina, podkładki z tektury, kolorowe pióra, prawdziwe lub z bibuły, nagrania głosów ptaków; M. Łochocka, *O wróbelku Elemelku*, wyd. Nasza Księgarnia, Warszawa 2003.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne przy muzyce:

- marsz
- podskoki
- przysiady
- bieg na palcach
- chodzenie na piętach
- marsz

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Modlitwa poranna - dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Katecheza.

2. Opowiadanie H. Łochockiej „O zziębniętym Elemelku, pustym brzuszku i rondelku” z wykorzystaniem sylwety Elemelka.

Miał wróbelek Elemelek miskę, łyżkę i ronderek. W misce mył się, choć był ptaszkiem, a w rondelku warzył kaszkę, a łyżeczką mieszał żwawo ptasią zupę w lewo, w prawo.

Ale przyszły niepogody, zimne wiatry, przykre chłody, noce długie, a dzień krótki. Znikły muchy i jagódki, o jedzenie coraz trudniej. Trzeba lecieć na południe. Lecz we wróblim jest

zwyczaju, by na zimę zostać w kraju. Rzucać gniazdko? Nie wypada! Chłodno? Głodno? Trudna rada...

Spojrzał smutno Elemelek na łyżeczkę i ronderek. I na piecyk z długą rurą. Patrzył długo i ponuro. Potem siadł, załamał skrzydła.

- Już ta sprawa mi obrzydła! Godzinami szukać trzeba, by okruszek znaleźć chleba lub zaschniętych pięć jagódek. Dziś zdobyłem z wielkim trudem muchy dwie, lecz mówiąc szczerze, bardzo były już nieświeże. Nawet mnie rozboleł brzuszek po zjedzeniu tych dwóch muszek...

W prawym oku Elemelka zakręciła się kropelka i upadła pac! w ronderek. Wytarł dziobek Elemelek nową chustką w piękne kratki, co ją dostał od sąsiadki.

Wiewióreczka przebiegała, zapukała i zajrzała.

- A, moje uszanowanie! Czy skończyłeś już śniadanie? Wstąpię tylko i zobaczę. Elemelku, co to - płaczesz?

- Ach, wiewiórciu, Ruda Kitko, wiem, że płakać bardzo brzydko... Ale, cóż tu mówić wiele, spojrzysz: pusty mój ronderek. Ty przynajmniej w swoim mieszkaniu masz na zimę dość orzeszków. Lecz gdzie moje tłuste muchy? Gdzie ziarenka? Gdzie okruszki?

- Elemelku w górę dziobek! Pomyślimy nad sposobem, by wróbelki przez dzień cały głodem już nie przymierały. Popatrz we wsi szkoła stoi. Przecież dzieci się nie boją? Poleć tam i puknij w szyby jeden, drugi raz, jak gdyby dla przesłania dzieciom znaku: Puku- puku! Piku-paku!

Więc wróbelk Elemelek nie namyślał się już wiele. Umył dziobek doskonale, szyję sobie zawiązał szalem, piórka zaczesał zaś na jeża i do szkoły prosto zmierza.

Słyszą dzieci z pierwszej klasy jakieś stuki i hałasy. To pod oknem ktoś się szasta. A kto? Wróbel - no i basta!

- Ktoś ty, ptaszku?

- Elemelek.

- Czego chciałeś?

- Ej, niewiele. Mam okropnie pusto w brzuszku... Może macie z pięć okruszków? Może jakąś skórkę chleba? Mnie tam wiele nie potrzeba... Mam apetyt dobry, ale nie grymaszę wcale, wcale.

- Elemelku, chodźcie do nas! Sprawa jest już załatwiona! Chleb dziś mamy na śniadanie, więc okruszki wnet dostaniesz. A któż się tam jeszcze kręci?

- To mój kuzyn Wiercipięcik. Nie dojada od niedzieli, więc się muszę z nim podzielić.

- A ten, co tak skacze w górę?

- To mój wujek Stroszypiórek. Bardzo miły, daje słowo. Zjadłby pewnie to i owo...

- A tam dalej?

- To mój stryjek. Skrzydełkami z głodu bije, bo z jedzeniem u nich krucho. Żywił się zeschniętą muchą.

Hej nie śmiechy, hej nie żarty! Wróbel drugi, trzeci, czwarty - głodnych wróbli cała chmara dostać się do okna stara. Przyszedł z bratem swym gołąbek uczesany w piękny ząbek i o ile się nie mylę, przyplątały się też gile.

Dla zgłodniałej tej gromady zbrakło chleba - nie ma rady! W samej tylko pierwszej klasie więcej zebrać już nie da się. Lecz od jutra szkoła cała będzie ptaszkom jeść dawała. Tam na płocie, koło lasu, przybijemy deskę płaską, damy też w miseczce wody naszym gościom dla wygody. Ot, dla ptaszków najzwyczajniej założymy jadłodajnię.

Elemelek wraz z rodziną pewnie z głodu już nie zginą. Utył nawet w tym tygodniu, bo objada się dzień po dniu. Także kuzyn Wiercipięcik z rażą miną dziobem kręci. Zaś wujaszek Stroszypiórek przyprowadził siedem córek, które wdzięcznie chyląc główki, korzystają ze stołówek.

Skoczył promyk spoza chmurki, powyzłacał im pazurki, rozpadł się na krążki złote i przycupnął gdzieś za płotem. Gwar i świergot wokół rośnie:

- Może idzie już ku wiośnie?

(Źródło: M. Łochocka, *O wróbelku Elemelku*, s. 24)

3. Rozmowa na temat treści opowiadania.

4. Naśladujemy ptaki.

- Zabawa ruchowo – naśladowcza: „Ptaki”.

Dzieci biegają po wyznaczonej przestrzeni w luźnej gromadce. Poruszają się cicho, a rozłożonymi rękami naśladują ruchy skrzydeł ptaków i tak jak one nie zderzają się ze sobą. Na znak nauczyciela skupiają się w jednym miejscu, *gdzie wysypane są ziarna*. Nauczyciel naśladuje rozsypywanie ziarna, a dzieci w tym czasie odpoczywają.

- Ćwiczenia oddechowe „Piórka”

Nauczyciel rozdaje dzieciom piórka (mogą być prawdziwe lub wycięte z bibuły). Dzieci dmuchają na nie i starają się utrzymać je jak najdłużej w powietrzu.

(Źródło: *Trzylatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz. 1, s. 123)

6. Wyjście do ogrodu – zabawy na świeżym powietrzu.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

2. Zabawy w wybranych kącikach zainteresowań.

Tygodniowy plan pracy w ochronce - STYCZEŃ, tydzień 3

Temat tygodnia: <i>Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Moja babcia, mój dziadek</i>	• Dziecko wyjaśnia, co to jest drzewo genealogiczne	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Wzbogacanie słownictwa (np. rodzina, pokolenie, przodkowie itp.) •	• Uświadomienie ważności rodziny w życiu każdego człowieka	• Słuchanie piosenki o babci i dziadku	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej
Wtorek	<i>Nasz podarunek dla babci i dziadka</i>	• Dziecko przygotowuje podarunek dla babci i dziadka	• Ćwiczenia poranne • Zabawa ruchowo-naśladowcza	• Pogadanka • Rozpoznawanie wśród wielu wyrazów, wyrazu: babcia, dziadek	• Kształtowanie pozytywnych uczuć do babci i dziadka – umacnianie więzi rodzinnych	• Praca plastyczna	• Uwrażliwianie na dostrzeganie miłości Pana Boga, rodziców, dziadków • Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza (Dziadkowie Pana Jezusa)
Środa	<i>Z szacunkiem odnosimy się do babci i dziadka</i>	• Dziecko wymienia poznane zawody • Dziecko opowiada o pracy babci i dziadka	• Ćwiczenia poranne	• Wypowiedzi na temat dziadków na podstawie oglądanych albumów rodzinnych • Porządkowanie zdarzeń w czasie (np. dłużej, krócej, przedtem, potem itp.)	• Zapoznanie z pracą i zawodami babć i dziadków	• Rytmika	• Refleksja nad własnym postępowaniem (zachowanie się w stosunku do babci i dziadka)	• Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Dziś dla babci i dziadka wystąpi nasza gromadka</i>	• Dziecko bierze czynny udział w uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Recytacja wierszy • Utrwalenie nazw dni tygodni	• Wspólne świętowanie z dziadkami w ochronce	• Odgrywanie ról • Tańce dla babć i dziadków	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Odwiedzamy osoby starsze i chore</i>	• Dziecko stara się być dobre wobec osób starszych	• Ćwiczenia poranne • Przypomnienie zasad bezpieczeństwa • Wyjście do osoby starszej lub chorej	• Rozmowa kierowana – zapoznanie z celem wyjścia	• Przypomnienie zasad dobrego wychowania (np. zwroty grzecznościowe, pozdrowienia, uważne słuchanie właściwe zachowanie)	• Śpiewanie piosenek dla osoby starszej • Wykonywanie upominku	• Okazywanie gestów miłości i miłosierdzia wobec osób starszych • Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

STYCZEŃ (tydzień III, dzień 1)

Temat tygodnia: Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom.

Temat dnia: Moja babcia i mój dziadek.

Cel operacyjny: Dziecko wyjaśnia, co to jest drzewo genealogiczne.

Środki dydaktyczne: M. Skrobacz, *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, MAC Edukacja S.A., Kielce 2008; E. Zechenter – Spławińska, E. Stadtmüller, *Ilustrowany leksykon dla najmłodszych*, wyd. Ryszard Kluszczyński, Kraków 1997; płyta CD; cz. 1, *Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych*, red. Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska; Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Przewodnik metodyczny.*, cz.3, MAC EDUKACJA, Kielce 2004; zdjęcia babć i dziadków, diagram krzyżówki, obrazki i wyrazy do niej, albumy ze zdjęciami rodzinnymi, przykładowe drzewo genealogiczne, kubeczki z wodą, rozsypanka literowa, wzór drzewa genealogicznego dla każdego dziecka.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Rozmowy swobodne na temat: „Jaka jest moja babcia? Jaki jest mój dziadek?”

3. Zabawa „Rozpoznajemy babcie i dziadków”.

Dzieci rozkładają na dywanie obrazem ku dołowi przyniesione przez siebie zdjęcia babć i dziadków. Kolejno wybierają jedno zdjęcie, oglądają je i próbują odgadnąć, czyją babcią lub dziadkiem jest osoba na nim przedstawiona. Wyjaśniają swój wybór, tłumacząc dlaczego tak sądzą. Jeśli prawidłowo odgadną, zostają nagrodzone brawami.

(Źródło: *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz.2, s. 52)

4. Ćwiczenia poranne:

Zabawa orientacyjno – porządkowa „Babcia czy dziadek”.

Na hasło *Babcia*, maszerują dziewczynki, na hasło *Dziadek* – chłopcy, a na hasło *Wnuczeta* - wszystkie dzieci biegają w różnych kierunkach sali.

Ćwiczenie dużych grup mięśniowych „Pielęgnujemy kwiaty dla dziadków”.

Dzieci naśladują sadzenie kwiatków w doniczce i ich podlewanie.

Ćwiczenie wyprostne „Kwiaty rosną”.

Dzieci powoli podnoszą się z pozycji przysiadu do wspięcia na palce.

Podskoki „Cieszymy się, że kwiaty urosły”.

Podskakują wokół własnej osi i w różnych kierunkach.

Ćwiczenia tułowi „Pomagamy dziadkowi piłować drzewo”.

Dzieci ustawione parami w rozkroku, twarzami do siebie. Jedno dziecko krzyżuje ręce i podaje je do partnera. Napinają i przeciągają ramiona, naśladując piłowanie drzewa.

Ćwiczenia uspokajające.

Dzieci maszerują parami, powtarzając rymowankę *Babcia i dziadek, kochają nas, babcia i dziadek mają dla nas czas*. Na słowa *nas i czas*, klaszczą w ręce. Dzieci stojące od wewnątrz

tworzą koło wewnętrzne, stojące na zewnątrz – zewnętrzne. Koła poruszają się w przeciwnych kierunkach, dzieci powtarzają rymowankę, a następnie zmieniają kierunek ruchu.

(Źródło: *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 49 - 50)

5. Wprowadzenie dzieci w tematykę tygodnia oraz dnia.

6. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

7. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za dzieło stworzenia świata, a szczególne za dar życia babci, dziadka i rodziców.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa ruchowo – naśladowcza: *Co robi babcia i dziadek?*

Dzieci poruszają się po sali przy dźwięku tamburyna. Na przerwę w grze, nauczyciel podaje hasło *Babcia* lub *Dziadek*, a dzieci naśladują czynności, jakie mogą oni wykonywać.

2. Słuchanie wiersza T. Fiutowskiej pt. *Kim jestem?:*

Dla mamy jestem synem.

Dla taty też.

Dla ciebie jestem bratem

- to dobrze wiesz.

Dla prababci jestem prawnukiem.

Dla babci i dziadka wnukiem bez – „pra”.

Kim jestem dla innych?

Ha!

Dla Tomka jesteś kolegą.

On dla ciebie też.

Dlaczego?

Nie mówi przecież do mnie kolego.

No wiesz?

Dla pani w przedszkolu

jesteś starszym zuchem....

Dobrze, że już dla nikogo

nie jesteś... maluchem.

- Wypowiedzi dzieci na temat wiersza, wyjaśnienie pojęć: prababcia, pradziadek, przodek, Pokaz przykładowego drzewa genealogicznego, np. rodziny nauczyciela.
- Wyjaśnienie, co to jest *drzewo genealogiczne*, jakie jest jego znaczenie.
- Oglądanie albumów rodzinnych - zwrócenie uwagi na stopień pokrewieństwa.
- Uświadczenie ważności rodziny w życiu każdego człowieka.
- Wykonanie portretów członków rodziny, wycięcie ich i wklejenie w odpowiednie miejsca na drzewie genealogicznym. Kolorowanie drzewa (**karta pracy**)

(Źródło: *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny.*, cz. 2, s.52-53)

5. Słuchanie piosenki: Kiedy Babcia była mała:

*I. Kiedy babcia była mała,
To sukienkę i fartuszek krótki miała.
Małe nóżki chude rączki,
I lubiła jeść cukierki oraz pączki.*

*Ref.: I co, i co, że babcia nam urosła,
Że lat ma trochę więcej
Niż ja i brat i siostra
I co, i co, to ważne, że mam babcię,
że bardzo kocham ją
i śpiewać lubię z nią.*

*II. A gdy dziadek był malutki,
To nie nosił adidasów, tylko butki.
Nie miał wąsów ani brody,
No i nie chciał jeść marchewki tylko lody.
I co, i co, że dziadek urósł trochę,
Że lat ma trochę więcej
Niż dwa plus trzy plus osiem.*

*Ref.: I co, i co, to ważne, że mam dziadka,
Że bardzo kocham go
I lat mu życzę sto.*

*III. Dawno temu babcia z dziadkiem
W piaskownicy się kłócili o łopatkę.
Dziś na spacer idą sobie,
A gdy wrócą, ja im kawę dobrą zrobię.*

*Ref.: I co, i co, że trochę nam urosło,
Że nie są dzieciakami,
Że ważni z nich dorośli.
I co, i co, to ważne, że są z nami,
Niech żyją długi czas i zawsze lubią nas.*

(Źródło: Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych, cz. 1., płyta CD, nr 10)

4. Rozmowa na temat treści piosenki. Określanie tempa i linii melodycznej piosenki.

5. Ćwiczenia gimnastyczne metodą R. Labana

• Czynności organizacyjno – porządkowe.

Dzieci ustawiają się w kole przy muzyce, w przerwie muzyki – przedstawienie celu zajęć, umotywowanie i zachęcanie do ćwiczeń.

• Zabawa kształtująca wycucie własnego ciała.

Słyszając jedno uderzenie w bębenek, dzieci maszerują po obwodzie koła w szybkim tempie. Słyszając dwa uderzenia – zmieniają kierunek ruchu i poruszają się w wolnym tempie.

• Zabawy kształtujące wycucie własnego ciała i orientacji.

Słyszając dźwięki muzyki, dzieci dotykają jedną częścią ciała drugiej, np.: *łokieć wita się z piętą, palec z nosem, czoło z kolanem*. Podczas przerwy w grze nieruchomieją w aktualnej pozycji.

- **Ćwiczenie kształtujące wycucie przestrzeni.**

Dzieci na jedno uderzenie w bębenek wysuwają ręce jak najdalej do przodu, a następnie przyciągają je do siebie. Na jedno klaśnięcie wysuwają ręce jak najdalej w prawo, a następnie przysuwają je do siebie, na dwa klaśnięcia – wysuwają ręce jak najdalej w lewo, a następnie przyciągają je do siebie.

- **Zabawa kształtująca gibkość.**

Przy muzyce dzieci dotykają prawą ręką lewej łopatki i odwrotnie; sięgają prawą ręką do lewej pięty i odwrotnie. Podczas przerwy w grze dzieci nieruchomieją w aktualnej pozycji.

- **Zabawa kształtująca wycucie ciężaru, siły i czasu.**

Gdy nauczyciel klaszcze, dzieci naśladują kroki *krasnodudków*, a gdy gra na bębnieku – naśladują kroki *olbrzyma*.

- **Zabawa kształtująca płynność ruchu, wycucie ciężaru ciała.**

Przy dźwiękach rytmicznej muzyki dzieci tańczą w dowolny sposób. Podczas przerwy w grze chwytają za ręce najbliższego sąsiada i pozostają tak w bezruchu.

- **Ćwiczenia kształtowania współdziałania z partnerem.**

Ćwiczenia w parach. Jedno dziecko porusza się w rytmie muzyki siedząc na podłożu, drugie w pozycji stojącej okrąża je, wykonując taneczne ruchy.

- **Ćwiczenia kształtowania współdziałania z grupą.**

Wszystkie dzieci tańczą w rytmie muzyki. Gdy muzyka cichnie, zbijają się w gęstą grupę, obejmując się nawzajem ramionami.

- **Podsumowanie zajęć.**

Zbiórka szeregu, przypomnienie celów zajęć, ocena aktywności ćwiczących.

(Źródło: *Pięciolatek. Bawie się i uczę. Przewodnik metodyczny*, cz.3, s. 50)

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Omówienie z dziećmi wydarzeń dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość. Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość. Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Zabawa ruchowa *Podwieczorek dla dziadków*.

Dzieci ustawione w dwóch rzędach naprzeciwko siebie. Zadaniem ich jest zmienić się miejscami, przenosząc na krążku plastikowy kubek wypełniony wodą.

3. Układanie z rozsypanki literowej zaproponowanych wyrazów, np. mapa, wilk, leki, pas, ekran, maki, babcia itp. (chętne dzieci)

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

STYCZEŃ (tydzień III, dzień 2)

Temat tygodnia: Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom.

Temat dnia: Nasz podarunek dla babci i dziadka.

Cel operacyjny: Dziecko przygotowuje podarunek dla babci i dziadka.

Środki dydaktyczne: Przedmioty kojarzące się z babcią lub dziadkiem, płyta CD, cz. 1, *Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno – ruchowych*, red. Cz. Cyrański, W. Żaba - Żabińska, wyd. MAC Edukacja, Kielce 2003; farby plakatowe, pędzle, kartki do malowania, ramki do portretu, klej, kalendarz, sylwety postaci do utworu D. Gellner *Prezenty dla Babci i Dziadka*, w: M. Skrobacz, *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz.2, s. 56; obrazki przedstawiające pozytywne i negatywne zachowanie dzieci względem babci lub dziadka.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa rozwijająca pamięć *Ulica babci i dziadka*.

Siedmioro dzieci tworzy *uliczkę*. Stają obok siebie, a każde trzyma w ręku za plecami jakiś przedmiot kojarzący się z babcią lub dziadkiem, np. okulary, gazetę, szpulkę nici, kłębek wełny, klucz, pudełko po lekach, foremkę do ciastek. Wybrane dziecko idzie wzdłuż *uliczki*, a stojące na niej dzieci pokazują mu trzymane przez siebie przedmioty, np. *Adaś ma okulary, Kasia ma szpulkę nici...* (co pewien czas zmieniamy kolejność ułożenia przedmiotów lub zamieniamy je z innymi). Wygrywa dziecko, które zapamiętało wszystkie przedmioty w odpowiedniej kolejności.

(Źródło: *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz.2, s. 54).

3. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Aniołów Stróżów.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za dar Anioła Stróża, troskliwych, kochających rodziców, dziadków i babcie oraz wychowawców w ochronie.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Pogadanka - podarunek dla Babci i Dziadka.

Przypomnienie o święcie Babci i Dziadka poprzez zaprezentowanie kalendarza i wskazanie na nim dni 21 i 22 stycznia.

Prezentacja napisu „Babcia” i „Dziadek” – próby samodzielnego czytania poznanych wyrazów (dla chętnych dzieci). Wyszukiwanie wśród wielu wyrazów, wyrazu: babcia, dziadek.

2. Inscenizacja do utworu D. Gellner *Prezenty dla Babci i Dziadka* z wykorzystaniem sylwet:

Narrator:

*Co to za hałas? Skąd tyle krzyku?
Każdy coś niesie w swoim koszyku.
Każdy jest taki strasznie przejęty....*

Dzieci:

Bo my dla babci i dziadka mamy prezenty!

Dziecko 1:

*To złota rybka, choć jeszcze mała,
będzie życzenia babci składała.
Niech pływa rybka w przejrzystej wodzie
i trzy życzenia niech spełnia co dzień.*

Dziecko 2:

*A ja przynoszę buty bajkowe.
Lekkie, wygodne, siedmiomilowe.
Takie akurat na dziadka nogę,
żeby do sklepu skracały drogę!*

Dziecko 3:

*A ja stoliczek bajkowy mam,
który się zawsze nakrywa sam.
Na tym stoliczku na zawołanie,
zjawia się obiad albo śniadanie.*

Dziecko 4:

A tu jest, babciu, dziadziusiu - książka z bajkami.

Wszystkie dzieci:

Możecie ją wnukom czytać czasami.

3. Praca plastyczna - wykonanie portretu Babci lub Dziadka.

4. Utrwalenie piosenki: *Kiedy Babcia była mała* (patrz dzień 1).

Część III

1. Katecheza – Dziadkowie Pana Jezusa.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

3. Kształtowanie pozytywnych uczuć wobec Babci i Dziadka.

Oglądanie obrazków przedstawiających pozytywne i negatywne zachowanie dzieci względem babci lub dziadka, ocenianie zachowań dzieci i argumentowanie swojego stanowiska.

4. Zabawa ruchowo – naśladowcza: *Zajęcia Babci i Dziadka*. Dzieci ruchem ilustrują czynności wykonywane przez Babcię i Dziadka.

5. Zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne według zainteresowań dzieci.

STYCZEŃ (tydzień III, dzień 3)

Temat tygodnia: Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom.

Temat dnia: Z szacunkiem odnosimy się do babci i dziadka.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada o pracy babci i dziadka – wymienia poznane zawody.

Środki dydaktyczne: I. Salach, *Plany miesięczne pracy wychowawczo – dydaktycznej w przedszkolu z dziećmi 4 –letnimi*, wyd. Iwanowski, Płock 1995; płyta CD *Nasza klasa 0*, cz.2.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawy przy muzyce.

Dzieci swobodnie tańczą przy muzyce z paskiem bibułki. Na przerwę w muzyce, układają na dywanie z bibułki kształt wymyślonego kwiatka.

(Źródło: CD *Nasza Klasa 0*, cz.2, nr 16)

3. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

4. Wspólna modlitwa poranna – Dzień Św. Józefa.

Modlitwa wstawiennicza za przyczyną św. Józefa w intencji rodzin. Śpiew wezwania „Święty Józefie Patronie nasz” lub innej wybranej pieśni o św. Józefie.

5. Czytanie fragmentu Pisma Świętego ze Starego Testamentu, np. „Abraham i Sara”.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie opowiadania I. Salach *Najlepszy prezent*.

Marta i Michał bawili się jak zwykle razem. Całe stosy zabawek i książek piętrzyły się na środku pokoju.

Ale bałagan! – zawołała babcia, wchodząc do pokoju – Kto posprząta?

Później, później posprzątam – odpowiedziały dzieci.

No dobrze – zgodziła się babcia – bawcie się, a ja na chwilę wyjdę do sklepu. Zapomniałam kupić chleb i mleko.

To może trochę potrwać – zaniepokoiła się – Zostaniecie sami?

Tak! Nie martw się, mamy doskonałą zabawę! – uśmiechnął się Michał.

Po chwili dzieci usłyszały zamknięcie drzwi. Babcia wyszła.

Michał... - zaczęła nieśmiało Marta – A może posprzątam?

Coś ty! – obruszył się Michał – Przecież zabawa dopiero się zaczyna.
 Tak, ale... – ciągnęła Marta – Jutro jest Dzień Babci, a ona ma tyle pracy. Może pomożemy jej zamiast się bawić.
 Michał spojrzał na Martę. Był zły.
 Z dziewczynami to tak zawsze! – myślał rozgoryczony – nie można się z nimi bawić. Po chwili jednak zmienił zdanie.
 Rzeczywiście – rozmyślał dalej – babcia ma tyle na głowie, trzeba jej pomóc.
 Dobra! – krzyknął – Powycieraj kurze z pólek, a ja poukładam książki.
 Zabrali się razem do pracy i po chwili zabawki stały równo na półkach.
 Zobacz – zauważył Michał – wczoraj babcia sprzątała, a na podłodze jest tyle papierków i okruchy z ciastek.
 Zamiotę podłogę – zawołała Marta i już biegła do kuchni po miotelkę.
 No teraz może być. – odetchnęła zadowolona – Ale zobacz! – dodała – Chodnik jest brudny. Nie wytarłeś dobrze butów przed wejściem do domu.
 Wytrzępię go. Jest taki mały, że dam sobie radę – powiedział Michał.
 To ja wypiorę bluzkę, którą zamoczyła babcia – dodała Marta.
 I znowu zabrali się rażno do pracy. Gdy Michał wrócił z chodnikiem, Marta zdążyła wyprać bluzkę i chowała w kuchni naczynia do szafy.
 To ja zamiotę jeszcze podłogę w kuchni – zaproponował Michał.
 A co, nie bawicie się? – zdziwiła się babcia – Dlaczego macie takie tajemnicze miny?
 Sama zobacz – powiedziała Marta.
 Babcia rozejrzała się po mieszkaniu i aż klasnęła w ręce: zabawki poukładane, podłogi zamiecione, chodniczek wytrzepany, bluzka uprana. A kuchnia – jaka czysta.
 Moje kochane zuchy! – zawołała, przytulając dzieci.
 Babciu... – zaczął nieśmiało Michał – jutro twoje święto, a mama wyjechała i my... wiesz... nie mamy dla Ciebie prezentu...
 Ależ dzieci! – przerwała babcia – to jest najlepszy prezent na świecie!
 (Źródło: I. Salach, *Plany miesięczne pracy wychowawczo – dydaktycznej w przedszkolu z dziećmi 4 – letnimi*, s. 56)

2. Wypowiedzi dzieci na temat opowiadania:

- Zachęcanie do naśladowania bohaterów opowiadania.
- Rozmowy na temat babć i dziadków dzieci, zapoznanie z ich pracą i zawodami.
- Podkreślanie roli dziadków we współczesnej rodzinie.
- Zwrócenie uwagi na podeszły wiek babci i dziadka, możliwość występowania chorób i mniejszą sprawność fizyczną.
- Rozbudzanie uczuć miłości i wdzięczności do ludzi starszych. Zachęcanie dzieci do niesienia pomocy swoim babciom i dziadkom. Podawanie przykładów takiej pomocy.
- Uwrażliwianie na potrzeby ludzi starszych, dostrzeganie ich w najbliższym otoczeniu, zwracanie uwagi na właściwe odnoszenie się do nich, okazywanie szacunku.

3. Zabawa ruchowa Wyszywamy serwetę dla babci i dziadka.

Dzieci ustawiają się dookoła dywanu i skaczą obunóż, na jednej nodze lub krzyżując nogi, wokół brzegu dywanu z zachowaniem bezpiecznych odległości.
 (Źródło: *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 51).

4. Wypowiedzi na temat dziadków na podstawie oglądanych albumów rodzinnych.

5. Porządkowanie zdarzeń w czasie: przedtem – potem, wcześniej – później, krócej – dłużej.

6. Rytmika.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Omówienie z dziećmi wydarzeń dnia. Podziękowanie Bogu za babcię i dziadka. Przeproszenie za sytuacje, w których sprawiliśmy im przykrość.

2. Zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne według zainteresowań dzieci.

STYCZEŃ (tydzień III, dzień 4)

Temat tygodnia: Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom.

Temat dnia: Dziś dla babci i dziadka wystąpi nasza gromadka.

Cel operacyjny: Dziecko bierze czynny udział w uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Środki dydaktyczne: M. Skrobacz, *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, MAC Edukacja S.A., Kielce 2008; S. Owczarek, *Gimnastyka przedszkolaka*, WSiP, Warszawa 2001; elementy do ozdoby (np. serduszka, choinki, księżycy, koła, gwiazdki, słoneczka, listki), kod obrazkowo – cyfrowy, tekturowe talerzyki, kartoniki z cyframi.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawy z wierszem E. Śnieżkowskiej - Bielak *Popołudnie z babcią*.

Zima za oknem, mróz trzyma srogi,

a ja tu z babcią lepę pierogi.

*Z kapustą, z serem lub z rodzynekami,
to jest mój przysmak nad przysmakami.
Wszystkie frykasy, sami to wiecie,
babcia przyrządza najlepiej w świecie.*

Z babunią gotuję, piosenki śpiewam,

*Gdy jestem z babunią, świat śmiechem
rozbrzmiewa.*

(Źródło: *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 2, s. 57 - 58)

Dzieci:

Naśladują padający śnieg,
krzyżują ręce na piersiach, kołysz się na boki;
wskazują na siebie; naśladują lepienie pierogów,
rytmicznie klaszczą w ręce i uderzają o uda,
głaszczą brzuch.
Zataczają rękami koła przed sobą, najpierw
jednym palcem wskazującym wskazują przed
sobą, a potem drugim.
Jedną ręką tworzą garnek, drugą naśladują
mieszanie w nim.
Obracają się wokół własnej osi.

3. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

4. Wprowadzenie dzieci w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Sakramentu.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca i Jezusa Chrystusa za bezcenny dar Bożej obecności pośród nas w tajemnicy Najświętszego Sakramentu.

6. Czytanie fragmentu Pisma Świętego z Nowego Testamentu, np. „Ustanowienie Eucharystii”.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Utrwalenie nazw dni tygodnia.

2. Zabawa dydaktyczna *Przyjęcie dla babci i dziadka*.

Przygotowujemy serwetki na przyjęcie – utrwalenie poznanych cyfr, zastępowanie cyfr elementami zdobniczymi według kodu: np. 1 – serduszko, 2 – choinki, 3 – księżyce, 4 – koła, 5 – gwiazdki, 6 – słoneczka, 7 – listki.

3. Zestaw ćwiczeń gimnastycznych.

- **Ćwiczenia z wykorzystaniem woreczków:**

Utrzymaj woreczek na głowie – dzieci spacerują po sali z woreczkiem na głowie. Na sygnał wykonują siad skrzyżny, a następnie wstają i dalej chodzą, nie przytrzymując woreczka rękoma. Starają się utrzymać woreczek jak najdłużej na głowie, by nie spadł na podłogę.

Utrzymaj woreczek na kolanie – dzieci stoją, trzymając się za ręce. Podnoszą ugiętą jedną nogę (np. prawą), kładą na kolanie woreczek i starają się wytrzymać w tej pozycji jak najdłużej.

Chodzenie z woreczkiem między stopami – dzieci stoją ze stopami złączonymi, ciężar ciała przeniesiony na zewnętrzne krawędzie stóp, palce mocno podwinięte przylegają do podłogi. Pod stopami umieszczony jest woreczek. Drobnymi przesunięciami stóp chodzą po sali, starając się nie zgubić woreczka.

Rower z woreczkami na stopach – dzieci leżą na plecach z nogami ugiętymi, uniesionymi w górę. Na podszewkach ustawionych poziomo stóp kładą woreczki i nogami wykonują ruchy jak przy pedalowaniu na rowerze, starając się, by woreczki nie padły ze stóp.

(Źródło: S. Owczarek, *Gimnastyka przedszkolaka*, s. 147 - 151)

- **Ćwiczenia z wykorzystaniem ławki gimnastycznej (zestaw własny).**

Przeciąganie się w przód i w tył – dzieci stoją w rzędzie i kolejno podchodzą do ławki gimnastycznej, kładą się na niej na brzuchu i przeciągają się do przodu po ławce. Następnie kładąc się na plecach powracają, przeciągając się do tyłu. Należy zwrócić uwagę na właściwe ułożenie rąk i nóg. Ręce wyciągnięte nad głową, trzymają krawędzie ławki. Natomiast nogi wyprostowane i położone na ławce.

Przejście przez przeszkody – dzieci stoją w rzędzie i kolejno podchodzą do ławki gimnastycznej, trzymając się krawędzi ławki przeskakują ją, starając się mieć nogi złączone. Powracają przechodząc raz pod ławką, raz nad ławką.

Spacer po ławce – dzieci samodzielnie lub z pomocą kolegi przechodzą po węższej stronie ławki, starając się zachować równowagę.

- **Ćwiczenia relaksacyjne:**

W tle słysząc znaną piosenkę „Kiedy babcia była mała” (*patrz dzień 1*)

Dzieci w pozycji leżenia na plecach wykonują: wdech – podnoszą ręce do góry, wydech – opuszczają ręce wzdłuż ciała.

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

Część III

1. Spotkanie z babciami i dziadkami – jasełka (opr. s. Małgorzata Pociask, s. Danuta Sarata)

JASEŁKA

Dziecko

*Serdecznie witamy wszystkich miłych gości!
Chcemy wam sprawić wiele radości.
Jeśli się zdarzą pomyłki czasami,
To nam wybaczcie i pomóżcie brawami.
Witam babcie mile i dziadków kochanych,
Wszystkich uroczycie dzisiaj tu zebranych.*

Dziecko

*Idziemy tu do was z nie lada kolędą.
Ciekawe tu rzeczy opowiadać będą.
Jako, że Polacy w tradycji to mają
I co roku o tej porze Jasełka przedstawiają.
Więc my także z weselem chcemy kolędować
I małemu Jezusowi serce ofiarować.*

Dziecko

*A zatem prosimy, niech każdy posłucha
I w radosnym nastroju niech nastawi ucha.
Uczcijmy pieśniami i swymi sercami Boga między nami.*

AKT I

GWIAZDKI I ANIOŁKI

/Gwiazdeczki wchodzą tańcząc na tle piosenki „Gwiazdki”/

Śnieżynka

*Śnieżynki, siostrzyczki, co to się dzieje?
Jakaś nad nami gwiazda goreje!*

Śnieżynka

*Nad Betlejem – tam goreje!
Nie wiecie co się tam dzieje?*

Śnieżynka

*Czemu goreje tego nie znamy.
Lecz kogo się zapytamy?*

Śnieżynka

*Może Aniołki to wiedzą?
Gdy po niebie tak wędrują, wszystko z góry obserwują.*

Śnieżynka

*Tak! Ich właśnie zapytamy!
Tylko gdzie my je spotkamy?*

Śnieżynka

*Patrzcie! Idą w naszą stronę! Tak, to one!
/wchodzą aniołki/*

Śnieżynka

*Aniołeczki drogie, wy na pewno wiecie!
Czemu ta gwiazda nad Betlejem tak mocno świeci?*

Aniołek

*O śnieżynki, lekkie pusзки! Posypujcie pola, dróżki.
Musi być dziś pięknie wszędzie,
Bo na ziemię Król przybędzie!
Wielka radość i nowina!
Z Nieba schodzi Bóg Dziecina!*

Aniołek

*Tym, co szukają Króla małego,
Drogę swym światłem wskażcie do Niego.
Spieszcie więc wszystkie, sypcie swoje pusзки,
Osłońcie Ziemię w srebrne pielusзки.
Ozdabiajcie Ziemię jak przy święcie,
Na Dzieciątka godne przyjęcie!*

Wszystkie śnieżynki:

*Wyścielimy puchem drogę do biednej stajenki,
Gdzie na sianku leży Zbawiciel maleńki.
/śnieżynki sypią puszek i wychodzą/*

AKT II

SCENA W NIEBIE Z ANIOŁKAMI

Aniołek

*Czy wyście słyszały
Co się dzieje w Niebie?
Wszyscy o tym wiedzą,
Bóg schodzi na ziemię.*

Aniołek

*Ale po co idzie
Na te ziemskie drogi?
Na ziemi tak zimno,
Zmarznie Dziecię w nogi.
Lecz nie tylko zmarznie,
Ale cierpieć musi.
Bo zły diabeł straszny
Ciągłe ludzi kusi.*

Aniołek

*To prawda, oj prawda!
Dziecię Jezus Małe
Idzie między ludzi,*

*A zostawia chwałę
W Niebie, w Ojca ręce.
Sam żyć teraz będzie
Wśród ludzi, w udręce.
Coś zaradzić trzeba,
Ludzi przygotować.*

Aniołek

*Masz rację Aniołku,
Musimy coś zrobić!
Ja bym chciał z Dzieciąciem
Lecieć do Stajenki,
Ogrzać Jego nóżki,
otrzeć łzy Panienki.*

Aniołek

*Ale masz marzenia!
Chcesz na ziemię schodzić?
Archanioł na pewno
Na to się nie zgodzi!*

Aniołek

*A niby dlaczego
Zgodzić się nie może?
Przecież Dzieciąteczko
Samo iść nie może!*

Aniołek

*To prawda, lecz myślę,
Że Ojciec niebieski
Starszyznę tam wyśle.
O! patrzcie już lecą
Archanioły piękne!
Aż im skrzydła świecą
- diabeł się ich zleknie!
Szkoda marzyć bracia
O takiej wyprawie.
Nam Bóg nie powierzy
Misji w takiej sprawie!*

Archanioł

*Och! Wesola to Nowina,
Panna wkrótce zrodzi Syna.
Dziecię z dawna tak czekane
Wkrótce Ziemi będzie dane!
Jakże wielka radość będzie,
Ogłosić ją trzeba wszędzie!
A cóż to, Aniołku,
Wypłakujesz w Niebie?
Trzeba się radować*

- Bóg schodzi na ziemię!

Aniołek

Ja ... też się raduję

Ale ... ale ... tu ból czuję.

Archaniele drogi – popatrz na me pierze

Z takimi skrzydłami nikt mnie nie wybierze.

Archaniół

Och widzę, Aniolku,

Skrzydło masz złamane.

Lecz Rada orzekła,

że ty ruszysz z Panem.

Choć twe piórka krwawe,

Masz wielką odwagę.

Więc nie płacz Aniolku

Otrzyj łez strumienie.

Popraw swe skrzydełko

I pofruń na ziemię.

Trzeba ludzkie serca

Miłością rozpalić,

Aby wszyscy ludzie

Mogli Boga chwalić.

Trzeba dotknąć duszy

Zimnej jak kamienie,

Rozradować serca

Twym anielskim śpiewem.

Aniołek

Sypcie aniolki puszkam na ziemię,

Sprzątajcie niebo całe.

Ubierzcie śniegiem ludzi plemię,

Niech wszystko będzie białe.

Aniołek

Zakryjmy bielą ludzkie grzechy,

Uciszmy waśnie, kłótnie, spory.

Niechaj na ziemię spłynie cisza,

Niech pokój będzie od tej pory!

AKT III

ZWIASTOWANIE

Matka Boża

Dzionek się już całkiem chyli i zmęczenie myśl mą myli,

Ale Tobie, dobry Boże, jeszcze tylko ukłon złożę.

Wielkie nieba! Co się dzieje!

Cały dom blaskiem jaśnieje!

Archaniół Gabriel

Bądź pozdrowiona Maryjo,

Przez Boga wybrana!
Znalazłaś wielką łaskę u Pana.
Oto poczniesz i porodzisz Syna.

Matka Boża
Jakże się to stanie?

Archanioł Gabriel
*Maryjo, Twe serce niechaj się nie trwoży,
Duch zstąpi na Ciebie Boży.*

Matka Boża
*Aniele Boży, wierzę w Twoje słowa,
Zostać Matką Boga jestem już gotowa.
Niechaj się stanie według Bożej woli,
Choć serce się lęka, dusza niepokoi*

AKT IV **POSZUKIWANIE SZOPKI**

Józef
Puk, puk!

Gospodarz
Kto tam?

Józef
*Podróżni strudzeni.
Z Nazaretu daleka droga,
Przyjmijcie nas w Imię Boga!*

Gospodarz
A zapłacić mogą?

Józef
*Pieniądzy nie mamy,
Lecz zrobię, co trzeba,
Byle byśmy dach mieli i kawałek chleba.*

Gospodarz
*Idźcie szukać dalej,
Może co znajdziecie.
Nie tylko mój zajazd
Istnieje na świecie.*

Józef
Puk, puk!

Gospodarz
Kto tam?

Józef

Panie, zmiłuj się!

Gospodarz

*Nie ma litości dla takich, jak wy,
bez pieniędzy gości!*

Józef

*Maryjo, idźmy dalej, daj Jej siły Boże!
Widzisz to światło? Tam nas przyjmą może.*

*W imię Boga – otwórzcie nam Panie!
I dajcie choć na ziemi posłanie.*

Gospodarz

*Nie ma miejsca!
Pan bogaty dziś nocuje
W moim domu, nie otworzę więc nikomu!
Nie ma miejsca dla biedaków,
Nie pukajcie po próżnicy.
Gdy nie macie czym zapłacić,
To nocujcie na ulicy!*

Józef

*Ludziom zabrakło miłości,
Serca ich jak zimne głązy.*

Matka Boża

*Nie trzeba się na nich tak złościć.
Biedni są – nie potrafią ugościć.*

Józef

*Maryjo – biedna Ty moja,
Usiądź tu trochę
Tak późna godzina!
Jeszcze poszukam, może znajdę miejsce.*

Aniołek

*Siadła Maryja bez sił, na Józefa czekała.
W dłoniach ukryła świętą twarz,
Między palcami łza ścieka.
Nikt nie chce przyjąć Matki tej,
Co miast srebrników,
W zapłatę za marny dach,
Niesie ludziom samego Boga.*

Aniołek

*A Matka zmęczona siedzi wciąż
I czeka – ciągle czeka,
Czy się otworzą przed Nią drzwi,*

A może serce człowieka?

Matka Boża

*Co Józefie – odmówili?
Stoi stajenka w oddali,
Pan Bóg się nad nami użalił.*

Józef

*Jakże w ubogiej stajence
mieszkać Świętej Panience?*

Matka Boża

*I któż się smucić może?
Tam przyjdzie Dzieciątko Boże!*

AKT V

PASTERZE

Pasterz

*Hej pasterz ci ja, pasterz, hej na górskiej krainie.
Hej pase sobie owce, hej tu na tej dolinie.
Hej Pasterz ci ja, pasterz, hej królewskie mam życie.
Hej wstaje se z wieczora, hej spać idę o świcie.*

Pasterz

*Chodźcie, chłopcy, podskoczymy, zaśpiewamy zatańczymy,
Jak się człowiek naharuje, do zabawy chętkę czuje – He!*

Pasterz

*Hej, to prawda, prawda scera, raz człek żyje, raz umiera.
Hej, chłopaki, zaśpiewajmy, po naszymu se krzyknijmy.
Lecz wam powiem scyrą prawdę,
Grunt się niczym nie turbować, pośpiewać se, potańcować.*

Pasterz

*Rację ty masz zawsze – co użyjem, tyle nasze!
Póki człowiek jeszcze młody, niech używa se swobody.
TANIEC GÓRALSKI*

Baca:

*Tak to teraz pracujecie i drogi czas marnujecie?
Zamiast bydłu dać tam siana, wzięli się do tańcowania.
Ja wam tu dam po nauce, nie siądzicie trzy miesiące.*

Pasterz

*Baco, baco podarujcie i na nas się nie gniewajcie.
Dziwne rzeczy słyszeliśmy wczoraj w nocy.*

Pasterz

Jam muzykę piękną słyszał, jakby z nieba.

*Ledwie dyszał, tak mnie strach brał.
On też słyszał.*

Pasterz

Hej to prawda, prawda szczerą.

Pasterz

*Dość już tego tańcowania, pastuszkowie moi mili,
Chybaście się dzisiaj dobrze wybawili.
Ułóżmy się przy ognisku, bo już pewnie północ blisko.
Ty, Maćku, dobrze pilnuj trzody, by nic nie zginęło,
A uważaj, by się tobie czasem nie usnęło.
/kładą się spać, przy ognisku jeszcze prowadzą rozmowę okrywając się kocami/*

Pasterz

*Radzę szczerze wam, chłopaki, zaciągnijcie swe kubraki, (przykrywa się)
zimna będzie noc!*

Pasterz

*Śpijmy już, bo czas ucieka, a tu jutro praca czeka.
Dobrej nocy wam! (zasypiają)
Gra na fujarce*

Pasterz

*Jeszcze nie pamiętam, aby moje ocy,
Oglądały kiedy takiej ślicznej nocy,
Jak ta dzisiejsza nocka.
Nie wiem co się dzieje, jeszcze księżyc świeci...?
O północy dnieje...? /po chwili/
O laboga, niebo się pali!!!
Antek! Bartek! Kuba! Szymek! Wstawajcie!!!
Koniec świata blisko, gdzie kto może uciekajcie!
Niebo się pali!!!*

Pasterz

*Co tak krzyczysz w niebogłosy?
Co się znów takiego stało?*

Pasterz

Całe niebo rozgorzało!!!

Pasterz

Co powiadasz? Gdzie się pali?

Pasterz

*Czy nie widzisz tam w oddali...
Jaka wielka, straszna łuna!*

Pasterz

Spójrzcie bracia, spójrzcie wyżej!

*Czy mnie mylą moje oczy?
Jakaś postać ku nam kroczy!
Idzie jasna, cicha, biała, jakby ziemi nie tykała.*

Pasterz

*Co za jasność, co za dziwy,
O Boże, anioł z nieba prawdziwy.
(wchodzi Anioł, pasterze padają na kolana)*

Aniołek

*Oto wam zwiastuję radosną nowinę, która weseli tę całą krainę.
Dzisiaj się w Betlejem Zbawiciel narodził, aby świat nieszczęśny
z grzechów oswobodził.
Śpieszcie do Dzieciny, nieście Jemu dary,
swych serc przede wszystkim składajcie ofiary.
A ten znak wam daję – Dziecię Narodzone
znajdziecie w stajence, w żłobie położone.*

Pasterz

*Czy też wy bracia słyszeli?
Czy wy także go widzieli?
Mamy śpieszyć do Betlejem
oddać cześć Narodzonemu – Dzieciątku Maleńkiemu!*

Pasterz

*A co Jemu tam powiemy?
Co Mu w darze zaniemiemy?*

Pasterz

*Trzeba coś Mu zanieść w darze, bo On pewnie jest ubogi.
Zaniemiemy, co kto może, niech się cieszy Zbawca Drogi!*

Pasterz

*Potem Mu też zaśpiewamy wesołe piosenki,
Niech się śmieje, niech raduje Jezus Malusieńki.
/pasterze wychodzą ze śpiewem kolędy/*

Kurtyna

AKT VI

SZOPKA

Aniołek

*Witaj Jezu na tej ziemi położony w żłobie.
Witają Cię aniołowie, kłaniają się Tobie.*

Aniołek

*Czy nie zmarzły Ci, Maleńki, Twoje rączki, nóżki?
Jak pozwolisz, to je trochę ogrzeję serduszkami.*

Aniołek

*Zaśpiewajmy Mu na chwałę, stańmy przy Nim wkoło
I zatańczmy pięknie w darze od wszystkich aniołów.*

TANIEC ANIOŁKÓW**Aniołek**

*Spójrz wesoło, Matko Święta
Bo o Twoim Synu polski lud pamięta.
Przyjdą tu pasterze z darami,
Powitać Pana nad panami.*

Aniołek

*Z pastuszkami i królami niech Go uczci cały świat,
Niech Mu złoży swoje dary, mały Jezus będzie rad!*

Aniołek

*Więc niech przyjdą pastuszkowie, niech pośpieszą się co tchu!
/wygląda za scenę/
Mały Jezus na nich czeka, kolędować trzeba Mu.*

Kolęda: „Gore gwiazda”**Pasterz**

*Otóż, chłopcy, stajeneczka, dalej na kolana,
Powitajmy śpiewem wszechmocnego Pana.*

Pasterz

*Boże wielki dziś zrodzony, co na sianku leżysz,
Przyjmij te ubogie dary od swoich pasterzy.
I chociaż tu wszyscy niewiele dziś mamy,
Owoce naszej pracy przed Tobą składamy.*

Pasterz

*Ale żeś nam Jezusicku radości sprawił,
Żeś się w szopie w naszych lasach objawił.
Dziękujemy Ci nasz Panie za to uniżenie,
I za wielkie naszej ziemi wyróżnienie.*

Pasterz Czy pozwolisz nam, Panienko, potańcować przed stajenką?

TANIEC GÓRALSKI-**Święty Józef**

*Niech wam Bóg zapłaci pastuszkowie mili,
Żeście dziś Jezuska tak pięknie uczcili.
Słuchać waszych kolęd dla Niego uciecha,
Patrzcie jak się do was milutko uśmiecha.*

Słuchać trąby

Pasterz

*Trąby grają przed stajenką,
widać możni goście jadą złożyć dary dla Dzieciny.
Nie przystało nam tu stać i zawadzać, kiedy królowie jadą złożyć Panu hołd.*

Aniołek

*Nie lękajcie się pasterze, choć królowie tutaj idą.
Jednak wszyscy wobec Pana, który dzisiaj w żłobie leży,
Jako równi stać będziecie.*

Król I

*Jesteśmy trzej Królowie, tacy jak na obrazku,
Gdy z wielbłędami idą, przy złotej gwieździe blasku*

Król II

*Choć, bogata nasza szata
Z radością witamy Stwórcę świata,
Złoto, kadzidło i mirrę przynosimy,
Składamy u stóp Bożej Dzieciny.*

Król III

*Zanim ruszymy w podróż po świecie
Uściskamy to Boże Dziecię.*

Matka Boża

*Bóg wam zapłać moi mili, Dziecię do snu główkę chyli
I zmęczone oczka mruży, więc nie bawmy się już dłużej.
Jeszcze pokłon Mu oddajcie i kolędę zaśpiewajcie.*

Aniołek

*O Boże Dziecię, podnieś rączkę małą –
Błogosław dzieci z ich rodzinami.
Aby to Słowo, co Ciałem się stało,
Dziś zamieszkało między nami.
Malutki Jezusie na sianku złożony,
W ręce Twojej Matki kraj nasz powierzony.
Więc błagamy ciebie, żebyś rączką małą
Raczył błogosławić także Polskę całą.*

/Śpiew: Podnieś rączkę Boże Dziecię.../

ŻYCZENIA

Piosenka „Rzecz się wydarzyła, niezwykle wesoła”

*Rzecz się wydarzyła, niezwykle wesoła
Babcia z Dziadkiem przyszli dzisiaj do przedszkola.
Z nami się radują, z nami podśpiewują.
Hej kolęda, kolęda /2x*

*Składamy życzenia, bardzo kolorowe,
Aby babcie były, wesole i zdrowe.
A dziadek nie płakał, tylko z nami skakał.
Hej kolęda, kolęda /2x
Niech się te życzenia, spełnią wszystkim wszędzie,
Tego wam życzymy, dzisiaj po kolędzie.
Kłaniamy się wszystkim, tym ukłonem niskim.
Hej kolęda, kolęda /2x.*

Dziecko I

*Kochane Babcie, Drodzy Dziadziowie.
W dniu uroczystym dzisiaj od rana
Stoi przed Wami gromadka kochana.
Pragniemy z serca Wam podziękować
I w darze serca swe ofiarować.*

Dziecko II

*Błyszczą nam oczka, serduszko bije,
Radosny dla nas dziś cały świat.
Głos w koło leci, niech długo żyją
W zdrowiu i szczęściu, chociaż sto lat!*

Dziecko III

*Niech jasne słońce zawsze wam świeci,
Błogosławieństwo od Boga śle.
Tego wam życzą przedszkolne dzieci.
Więc proszę przyjąć życzenia te.*

Śpiew „Wszystkiego dobrego”

Wręczenie prezentów – portrety babci i dziadka.

STYCZEŃ (tydzień III, dzień 5)

Temat tygodnia: Wyrażamy wdzięczność i szacunek osobom starszym, szczególnie babciom i dziadkom.

Temat dnia: Odwiedzamy osoby starsze i chore.

Cel operacyjny: Dziecko stara się być dobre wobec osób starszych.

Środki dydaktyczne: płyta CD, cz. II, E. Konarska, Cz. Cyrański, W. Żaba – Żabińska, *Pięciolatek. Bawię się i uczę. Zajęcia muzyczno – ruchowe*; T. Dziurzyńska, H. Ratyńska, E. Stójowa, *A jak będzie słońce... A jak będzie deszcz...*, WSiP, Warszawa 1996; serduszka z kartonu dla każdego dziecka, kredki ołówkowe, kredki świecowe, pisaki, arkusz papieru dekoracyjnego z kwiatami, nożyczki, klej, klej z brokatem.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolne zainicjowane przez dzieci.

2. Wykonanie laurki.

Dzieci na kartonowych serduszkach wykonują laurkę dla osoby, którą będą odwiedzać. Do wykorzystania mają: kredki ołówkowe, kredki świecowe, pisaki, arkusz papieru dekoracyjnego z kwiatami, nożyczki, klej, klej z brokatem.

3. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa*.

Spontaniczna modlitwa dzieci, dziękczynna, prośby i przeproszenia. Modlitwa za wstawiennictwem bł. Edmunda Bojanowskiego.

Część II

1. Zabawy dowolne.

Przebieg zajęcia:

1. Odwiedziny osoby starszej.

- Przypomnienie zasad bezpieczeństwa podczas wyjścia poza teren ochronki.
- Przypomnienie zasad dobrego wychowania: przywitanie, właściwe zachowanie, uważne słuchanie, zwroty grzecznościowe.
- Przygotowanie się do wyjścia.
- Spacer do osoby starszej mieszkającej w pobliżu ochronki.
- Złożenie życzeń i śpiewanie piosenek oraz kolęd.
- Wręczenie upominków – laurek.

Wiersze:**Dziecko:**

*Serduszko maleńkie, mocno dziś mi puka,
by złożyć życzenia, to też wielka sztuka.
Dzisiaj wszystkie smutki precz!
Święto babci i dziadka ważna rzecz.*

Dziecko:

*My, malutkie z Ochronki pociechy,
Niesiemy radosne życzenia i uśmiechy.
Serduszka gorące i jasne spojrzenia.
Wyrażają nasze serdeczne życzenia.*

Dziecko:

*Błyszczą nam oczka, serduszko bije,
Radosny dla nas dziś cały świat.
Głos w koło leci, niech długo żyją
W zdrowiu i szczęściu, chociaż sto lat!*

Dziecko:

*Niech jasne słońko zawsze wam świeci,
Błogosławieństwo od Boga śle.
Tego wam życzą przedszkolne dzieci.
Więc proszę przyjąć życzenia te.*

Koncert dla Ciebie:

Piosenka: *Kiedy Babcia była mała (patrz dzień 1).*
Wspólne śpiewanie tradycyjnych kolęd.

2. Powrót do ochronki.

- Rozmowa podsumowująca odwiedzin osoby starszej.
- Wypowiedzi dzieci: dzielenie się spostrzeżeniami i wrażeniami z wizyty.

Część III**1. Katecheza „Osoby starsze w Biblii” - Symeon i Anna.****2. Refleksja nad własnym postępowaniem.**

Omówienie z dziećmi wydarzeń całego tygodnia i dnia dzisiejszego. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski oraz za sytuacje, w których sprawiliśmy komuś radość. Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Boga Ojca za to, co było złe oraz tych osób, którym sprawiliśmy przykrość. Modlitwa przed krzyżem. Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Zabawa ruchowo – naśladowcza: „Zajęcia Babci i Dziadka”. Dzieci ruchem ilustrują czynności wykonywane przez Babcię i Dziadka.**4. Zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne według zainteresowań dzieci.**

Tygodniowy plan pracy w ochronce - STYCZEŃ, tydzień 4

Temat tygodnia: <i>Planujemy zimowy wypoczynek</i>		Treści wychowawczo - dydaktyczne						
Dzień tygodnia	Temat dnia	Cel operacyjny	Obszar fizyczny	Obszar umysłowy	Obszar społeczny	Obszar kulturowy	Obszar moralny	Obszar religijny
Poniedziałek	<i>Zima darem Pana Boga</i>	• Dziecko wymienia cechy charakterystyczne zimy	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Opowiadanie, historyjka obrazkowa do opowiadania • Przypomnienie charakterystycznych cech zimy • Opisywanie zimowego pejzażu (wykorzystanie ilustracji, zdjęć, obrazków)	• Określanie podstawowych emocji (na podstawie słuchanej muzyki)	• Słuchanie muzyki poważnej – „Cztery pory roku - ZIMA” • Praca plastyczna	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Opatrzności Bożej • Modlitwa dziękczynna za piękno zimowego świata
Wtorek	<i>Zasady bezpiecznej zabawy na śniegu i lodzie</i>	• Dziecko opowiada, jak bezpiecznie bawić się na śniegu i lodzie	• Ćwiczenia poranne • Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych	• Opowiadanie • Rozróżnianie sytuacji odwracalnych od nieodwracalnych • Rozwijanie logicznego myślenia	• Kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych • Otaczanie troską dzieci młodsze przez starsze	• Piosenka ilustrowana ruchem	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Aniołów Stróżów • Katecheza
Środa	<i>Sporty zimowe</i>	• Dziecko nazywa sporty zimowe	• Ćwiczenia poranne • Zabawy na świeżym powietrzu	• Opisywanie ilustracji przedstawiających sporty zimowe • Zagadki dotyczące sportów zimowych • Rozwijanie orientacji w przestrzeni		• Rytmika	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Świętego Józefa • Czytanie Starego Testamentu

Czwartek	<i>Wirujące śnieżynki</i>	• Dziecko wymienia właściwości śniegu i lodu	• Ćwiczenia poranne • Zestaw ćwiczeń gimnastycznych	• Nauka wiersza • Układanie rymowanek • Eksperymenty z śniegiem i lodem (praca w zespołach)	• Wdrażanie do zgodnej współpracy	• Swobodna ekspresja ruchowa przy muzyce • Gra na instrumentach perkusyjnych	• Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Sakramentu • Czytanie Nowego Testamentu
Piątek	<i>Zabawy na śniegu</i>	• Dziecko zgodnie z innymi bawi się na śniegu	• Ćwiczenia poranne • Przypomnienie zasad bezpieczeństwa • Wyjście do ogrodu przedszkolnego • Kształtowanie nawyku dbania o zdrowie poprzez przebywanie na świeżym powietrzu	• Rozmowa kierowana – zapoznanie z celem wyjścia do ogrodu • Wdrażanie do umiejętnego dostosowywania ubioru do pory roku i pogody	• Wdrażanie do kontrolowania własnych zachowań oraz reagowania adekwatnie do danej sytuacji	• Zabawy twórcze-rzeźby ze śniegu	• Kształtowanie umiejętności przyjmowania pochwały, nagrody, upomnienia, kary • Refleksja nad własnym postępowaniem	• Modlitwa – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa • Katecheza

STYCZEŃ (tydzień IV, dzień 1)

Temat tygodnia: Planujemy zimowy wypoczynek.

Temat dnia: Zima darem Pana Boga.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia cechy charakterystyczne zimy.

Środki dydaktyczne: zdjęcia z krajobrazem zimy, gazety, wata, paski papieru, piłeczki, A. Vivaldi, *Cztery pory roku – ZIMA*; M. Skrobacz, *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, wyd. MAC Edukacja, Kielce 2008; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, Wydawnictwo JUKA, Warszawa 1999.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Układanie rymów do słów związanych z zimą.

Nauczyciel wypowiada słowa, a dzieci podają inne słowa, które się z nimi rymują np. zima – malina, pierzyna; sopelki – szelki, karmelki, itp.

2. Ćwiczenia poranne - zestaw własny.

- Zabawa orientacyjno – porządkowa Przykucnij
Dzieci biegają w różnych kierunkach, na uderzenie w bębenek przykucają.
- Ćwiczenie ramion i tułowia Odgarniamy śnieg przed domem
Dzieci naśladują odgarnianie śniegu sprzed domu, skręty tułowia z ruchami ramion.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych Otrzeptyjemy się ze śniegu
Dzieci naśladują otrzepywanie ze śniegu butów, rękawiczek, spodni, kurtki.
- Lepimy śniegowe figury
Dzieci dobierają się w pary i modelują wymyśloną figurę.
- Lepimy śniegowe kule.
Dzieci gazety ugniatają w rękach kule i rzucają do wyznaczonego przez nauczyciela miejsca.
- Jazda na nartach i łyżwach
Dzieci otrzymują dwie gazety, które kładą pod stopy i naśladują jazdę na nartach lub łyżwach. Nauczyciel określa tor jazdy na nartach, np. ze sznurka robić różne wzory, po których dzieci będą się poruszać.
- Wirujące śnieżynki
Dzieci naśladują wirujące śnieżynki, trzymając ręce w górze, następnie opuszczają je powoli, opadając na ziemię.
- Ćwiczenia równowagi: Kto potrafi?
Dzieci naśladują bałwana, kto potrafi ustać tak jak bałwan bez poruszania się przez określony czas.
- Zabawa bieżna: Szukamy śniegowych kulek
Dzieci biegają i na umówiony sygnał szukają kulek śniegowych (piłeczek) schowanych na sali.

- Ćwiczenia uspakajające Marsz
Dzieci maszerują po kole trzymając w rękach paski papieru i dmuchając w nie.

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

Krótką rozmowę mającą na celu zapoznanie dzieci z tematem tygodnia i dzisiejszego dnia.

4. Wdrażanie do odpowiedzialnego pełnienia wyznaczonych zadań i dyżurów.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Opatrzności Bożej.

Modlitwa dziękczynna skierowana do Boga Ojca za piękno zimowego świata.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Co kryje w sobie zima?

Oglądanie ilustracji przedstawiających zimę, zaspy śnieżne, zaspypane drzewa, zaspypane domy, sople lodu, zamrożoną rzekę. Wypowiedzi dzieci na temat cech charakterystycznych dla zimy (mróz, śnieg, śnieżnica, mocny wiatr, lód).

2. Opowiadanie: „Niezwykła Przygoda”

Był piękny zimowy dzień. Świeciło słońce, a w jego promieniach srebrzyście mienił się śnieg. Otulił on drzewa, domy i górkę w parku, która, jak co roku, zapraszała do uprawiania sportów zimowych. Zenek, Zosia, Zygmunt postanowili pojeździć na nartach, które dostali na gwiazdkę. Uznali, że to najlepsza okazja do wypróbowania nowego sprzętu. Nie mogli zrobić tego wcześniej, ponieważ zima nie rozpieszczała narciarzy opadami śniegu. Droga na górkę zajęła im dosłownie chwilę. Nowe narty na nogach pięknie odbijały się od śnieżnego śniegu i sunęły mięciutko po stoku. Pierwszy zjechał Zenek. Mknął szybko i wkrótce zniknął z pola widzenia swoim przyjaciółom. Jakie było ich zdziwienie, kiedy po zjechaniu w dół, nie spotkali tam swojego kolegi. Przecież nie mógł zniknąć? Zygmunt i Zosia z zaniepokojeniem rozglądali się dookoła. Ich uwagę przykuła duża zaspą śnieżną pod pobliskim drzewem. Podeszli bliżej i nagle... zaspą zaczęła poruszać się. Jakież było ich zdziwienie, kiedy wygramolił się z niej Zenek cały obsypany śniegiem. Wyglądał zupełnie jak śniegowy bałwanek. Dzieci przestraszyły się, czy nie spotkało go coś złego. Wszystko jednak było w porządku. A jak to się stało, że Zenek wylądował w zaspie? Odpowiedź na to pytanie jest całkiem prosta. Zjeżdżając z góry, Zenek przejeżdżał obok ośnieżonego drzewa. Rozpędzony uderzył w nie kijkiem od nart, stracił równowagę i przewrócił się. Ponieważ uderzenie było tak silne, cały śnieg, który znajdował się na gałęziach drzewa, spadł na chłopca, okrywając go jak puchową pierzynkę. Ot, i cała tajemnica. Dzieci jeszcze długo wspominały przygodę Zenka, śmiejąc się z jego zabawnego wyglądu podczas wygrzebywania się spod śnieżnej zasy. Całe szczęście, że spotkanie z nią skończyło się szczęśliwie.

(Źródło: Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny, cz. 3, s. 95)

3. Rozmowa na temat treści opowiadania. Wyrażanie swoich odczuć, układanie obrazków zgodnie z kolejnością zdarzeń.

4. Oglądanie ilustracji zimowego pejzażu. Wyjaśnianie zjawiska powstawania śnieżnych zasp.

5. Słuchanie utworu *Cztery pory roku* – ZIMA, A. Vivaldiego.

Wypowiedzi dzieci na temat emocji, jakie budzą się w nich podczas słuchania muzyki. Wyrażanie swoich przeżyć w ekspresji plastycznej. Malowanie farbami muzyki.

Część III

1. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Podziękowanie Panu Bogu za otrzymane dobro i łaski. Zastanowienie się nad przeżytym wspólnie dniem, zatrzymanie się na sytuacjach konfliktowych. Zwrócenie szczególnej uwagi na potrzebę przeproszenia Pana Boga za to, co było złe. Rozmowa z osobą, której sprawiliśmy przykrość. Udzielenie pochwał i napomnień.

2. Ćwiczenia gimnastyczne. Metoda R. Labana, C. Orffa:

- Zabawa ożywiająca, reagowanie na przerwę w muzyce. Dzieci biegają, podskakują omijając się zręcznie, a na przerwę w muzyce zatrzymują się i przyjmują taką pozycję, aby jedna część ciała kontaktowała się z drugą (łokieć z kolanem, nos z kolanem, dłoń ze stopą).
- Wyczucie płynności ruchu i przestrzeni. Taniec w rytmie słyszanej melodii, dzieci zajmują na przemian jak największą i jak najmniejszą przestrzeń wokół siebie.
- Ćwiczenia kształtujące z laskami. Dzieci biorą laski, które nauczyciel rozkłada w kilku miejscach na sali i idąc we wspierciu z laską na głowie, podtrzymywaną za końce oburącz, zajmują wygodne miejsce do ćwiczeń.
- Siad skrzyżny, laska na kolanach trzymana oburącz – wznos laski w górę, na zapowiedź „sufit”, głęboki skłon w przód z dotknięciem laską podłogi, na zapowiedź „podłoga”. Prowadząca często zmienia hasła, a dla urozmaicenia i zmuszenia dzieci do uwagi, może powtórzyć to samo hasło.
- Pozycja jw. laska trzymana oburącz w górze – skłony boczne tułowia w lewo i w prawo, rysowanie tęczy.
- W leżeniu tyłem przekładanie nóg przez laskę trzymaną w górze.
- W siadzie skulonym, laska pod kolanami trzymana za końce – kołyska.
- Podskoki na jednej nodze, z podtrzymaniem laską drugiej nogi wzniesionej i zgiętej, w miejscu po całej sali.
- Czworokowanie za przesuwaną laską w dowolnym tempie. Po zakończeniu ćwiczenia rytmiczny marsz z laską trzymaną za plecami, odłożenie przyboru na wyznaczone miejsce.

(K. Wlaźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, s.153)

3. Zabawy konstrukcyjno – manipulacyjne.

STYCZEŃ (tydzień IV, dzień 2)

Temat tygodnia: Planujemy zimowy wypoczynek.

Temat dnia: Zasady bezpiecznej zabawy na śniegu i lodzie.

Cel operacyjny: Dziecko opowiada, jak bezpiecznie bawić się śniegu i lodzie.

Środki dydaktyczne: gazety, wata, paski papieru, piłeczki, M. Skrobacz, *Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny*, cz. 3, wyd. MAC, Kielce 2008; bloki, kredki, A. Vivaldi *Cztery pory roku* – ZIMA; pudełko, szaliki.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

3. Wspólna modlitwa poranna – *Do Aniołów Stróżów*

Modlitwa skierowana do Anioła Stróża, z prośbą o opiekę przez cały dzień nad nami i osobami bliskimi naszemu sercu.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Za co lubię zimę?

Nauczyciel proponuje, aby każde dziecko po chwili zastanowienia wypowiedziało się, za co lubi zimę. Następnie swoje wypowiedzi ilustruje. Gotowe ilustracje omawiamy i eksponujemy w sali.

2. Słuchanie opowiadania J. Klusego „Trzy czerwone serca”:

Nocą mróz ścisnął kałuże. Kazik, Tadek i Zdzych, trzech przyjaciele z jednego podwórka i przedszkola, wracali do domu. Postanowili pójść drogą dłuższą i przy okazji sprawdzić, czy pobliski staw już pokrył się lodem. Zamarzał każdej zimy. Ale sprawdzić trzeba. Szli wąską dróżką, wzdłuż szkolnego parku. Tuż za boiskiem skręcili w kierunku niewielkiego wzniesienia, które zasłaniało lasek i staw położony obok niego.

- Na pomoc! Ratunkuuuuuuu!

Staęli, nadśluchują.

- Ratunku! Naaaaa poomooo...- wołanie powtórzyło się.

Spojrzeni po sobie, bez zbędnych słów ruszyli tam, skąd nadal słychać było dramatyczne wołanie. Po krótkim biegu znaleźli się na wzgórzu, z którego już widać było zamarznięty staw, na lodzie czarną plamę wody, a w niej dwie kolorowe czapeczki... Tadek rzucił komendę:

- Dawać szaliki!

Związane razem trzy szale utworzyły sznur, który próbowali rzucić znajdującym się w wodzie malcom. Niestety, ten zrobiony „sprzęt ratunkowy” okazał się za krótki. Opuścili bezradnie ręce. To na nic, sami nie dadzą rady... Wtedy nieoczekiwanie na pobliskiej szosie ukazał się czerwony strażacki samochód. Wracał z akcji? Śpieszył do ognia? Czy takim jak oni chłopcy wolno go zatrzymać? W desperackim odruchu krzyknęli jednak niemal równocześnie:

- Na pomoc! – zaczęli wymachiwać rękami.

Samochód przejechał jeszcze kilkanaście metrów drogą i gwałtownie skręcił w lewo. Widocznie kierowca usłyszał, a być może i dojrzał, co się dzieje na lodzie, bo przeorałszy zaśnieżone pole, zjechał nad sam staw. Poszły w ruch strażackie drabiny. Chłopcy w granatowych mundurkach ułożyli je jak pomost łączący brzeg z lodową pułapką. Teraz szybko do domów! Samochód zawrócił ku szosie i na sygnale pędzili do wioski. Nazajutrz do przedszkola przyszedł komendant miejskiej straży pożarnej i opowiedział o wczorajszym zdarzeniu wszystkim dzieciom. Wszystkie dzieci podziwiała Tomka, Kazika i Zdzicha. Na znak tego że można na nich liczyć w każdej chwili i sytuacji, pani wręczyła im czerwone serca z napisami: „Na mnie zawsze możesz liczyć”. Pani przypomniwała dzieciom, że bawić można się tylko na specjalnie do tego przygotowanym lodowisku.

(Źródło: Nasza klasa 0. Przewodnik metodyczny, s. 98)

3. Wypowiedzi dzieci na temat wysłuchanego opowiadania.

- Uświadczenie konieczności wybierania bezpiecznych miejsc do zabawy oraz przebywania pod opieką osób dorosłych.
- Rozwijanie logicznego myślenia
- Zwrócenie uwagi na miejsce zabawy i ślizgania się na naturalnych lodowiskach, ukazanie konsekwencji niewłaściwych zachowań, oraz nieodwracalnych skutków, jakie mogą wystąpić w zabawach na lodzie.

3. Wspólne ustalenie zasad bezpiecznych zabaw na śniegu i lodzie.

- Nie rzucamy się twardymi śnieżkami
- Nie rzucamy śniegu w twarz
- Nie ślizgamy się na rzekach i jeziorach, naturalnych zbiornikach wodnych
- Nie zjeżdżamy z góry na jezdnię
- Nie czepiamy się przejeżdżających samochodów

4. Zabawa ruchowa „Rozgrzewamy się na mrozie”. Dzieci spacerują przy muzyce „Cztery pory roku – Zima”. Na przerwę w muzyce, dzieci zatrzymują się i pokazują, jak można się chronić przed zimnem: tupią, chuchają w dłonie, podskakują, rozcierają zmarznięte części ciała.

5. Słuchanie piosenki „Zima”(śl. E. Szymański, muz. T. Mayzner)

Zima

*I. Fiu, fiu, fiu, gwizdże wiatr,
gwizdże wiatr na cały świat.
Leci, leci przez zagony,
tańczy w koło jak szalony!
Ani wiatru, ani zimy
my się wcale nie boimy,
bo na wiatr, na wiaterek,
ty masz futro ja sweterek,
Hu, ha! Hu, ha!*

Dzieci

*ustawione w kole, naśladują grę na flecie,

biegną w miejscu,
obracają się wokół własnej osi,
wykonują młynek rękami od góry do dołu,
przeczą palcem wskazującym przed sobą,
kołyszą się na boki, ręce mają na biodrach,
wskazują na kolegę, potem na siebie,
klaszczą w ręce,*

Niechaj sobie dmucha (bis)

II. *Pada śnieg, pada śnieg,
pada nocą i we dnie.
Tyle śniegu napadało,
Wszędzie czysto, wszędzie białe,
Ani wiatru, ani zimy ,
My się wcale nie boimy,
bo na śniegu każdy wszędzie,
saneczkami jeździć będzie.
Oj da dana,*

śniegu po kolana.

III. *Trach, trach, trach, trzeszczy mróz,
jak upadniesz będzie guz!*

*Oj chuchają w ręce ludzie
tupią, tup, tup, tup, po grudzie.
Ani wiatru ani zimy,
my się wcale nie boimy,
bo na lodzie jest uciecha,
gdy na łyżwach można jechać.
W lewo w prawo,*

mkniemy sobie żwawo.

klaniają się.

naśladują palcami rąk padający śnieg,
zataczają rękami koło przed sobą,
wskazują ręką na prawo, na lewo
wykonują młynek rękami od góry do dołu,
przeczą palcem wskazującym na siebie
utworzą w parach saneczki, biegną po kole,

podskakują w kółeczkach w parach w jedną i
drugą stronę,

maszerują po kole z klaskaniem w ręce,
przykucają, trzymając rękami głowy,
kiwają się na boki,
chuchają w zmarznięte ręce,
maszerują w miejscu z tupaniem,
wykonują młynek rękami od góry do dołu,

naśladują jazdę na łyżwach po lodzie

zwracają się twarzami do środka koła, nogami w
lewo, dostawiają prawą,
ślizgają nogami w prawo – dostawiają lewą,
obracają się wokół własnej osi.

7. Wypowiedzi dzieci na temat piosenki wrócenie uwagi na tempo, nastrój, liczbę zwrotek, powtarzających się elementów, oznak zimy i zabaw na śniegu.

Rytmizowanie piosenki: klaskaniem, tupaniem, z możliwością wykorzystania instrumentów perkusyjnych.

8. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość „Czyj to szalik?”

Nauczyciel do dużego pudełka wkłada szaliki dzieci i je miesza. Zadaniem dzieci jest zapamiętanie swojego szalika oraz kolegów (*w drugiej części dzieci same będą wybierać szalik i określać, do kogo dany szalik należy*). Za błędną odpowiedź dzieci będą dawały fanty, które na koniec zabawy trzeba będzie wykupić wykonując zadanie.

9. Zabawy na placu przedszkolnym, np. śnieżne obrazki, – wytupywanie na świeżym śniegu różnych kształtów według pomysłów dzieci, rzeźby śniegowe – lepienie w małych zespołach postaci ze śniegu, śnieżny berek – dziecko trafione kulą śnieżną zostaje berkiem. Otaczanie opieką dzieci młodsze przez dzieci starsze.

Część III

1. Katecheza.

2. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Refleksja nad wydarzeniami dnia. Podziękowanie Panu Bogu za otrzymane dobro, Aniołom Stróżom za opiekę. Przypomnienie sobie sytuacji konfliktowych, przeproszenie Boga oraz bliźniego, któremu wyrządziłem krzywdę. Udzielenie pochwał i napomnień.

3. Zabawa naśladowcza „Moje lodowisko”.

Nauczyciel zwraca uwagę, co potrzebne jest do powstania lodowiska (bezpieczne miejsce, woda, temperatura minusowa, czyli mróz, który zmienia wodę w lód). Dzieci naśladują odmiatanie śniegu, rozwijanie węża, pompowanie i polewanie wodą, ślizganie się po lodzie.

3. Zabawy według zainteresowań dzieci.

STYCZEŃ (tydzień IV, dzień 3)

Temat tygodnia: Planujemy zimowy wypoczynek.

Temat dnia: Sporty zimowe.

Cel operacyjny: Dziecko nazywa sporty zimowe.

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające sporty zimowe, gazety, wata, paski papieru, piłeczki, A. Vivaldi, *Cztery pory roku - ZIMA*; J. Ratajczak, *Śnieżynki*; nożyczki, chusta animacyjna, biała bibuła, K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, Wydawnictwo JUKA, Warszawa 1999, Pismo Święte.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*)

3. Wprowadzenie w tematykę dnia.

4. Wspólna modlitwa poranna – *dzień Świętego Józefa*

Modlitwa z prośbą o wstawiennictwo Świętego Józefa w codziennych obowiązkach dzieci i rodziców.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Słuchanie wiersza J. Ratajczaka pt. „Śnieżynki”.

Dzieci słuchają wiersza z zamkniętymi oczami, próbują wyobrazić sobie płatki śniegu, które występują w utworze.

Śnieżynki

*Lecą niezmordowane
w czapkach futrzanych.
Zaciskają piąstki w biegu,
wokół kominów krążą,
lecz rozgrzać się nigdy nie zdążą.
Zaglądają do okien,
Niczym gwiazdki wysokie,
Z rozpląszczonymi na szybach noskami,
drżą i giną
porwane przez zamieć.*

2. Rozmowa na temat treści wiersza. Rysowanie śnieżynek według własnych wyobrażeń, wycinanie ich i ozdabianie nimi kącika przyrody.

3. Zabawa z chustą animacyjną i białą bibułą porwaną wcześniej przez dzieci na małe kawałki „A śnieg pada i pada”.

Nauczyciel rozkłada chustę na środku sali, dzieci wsypują do niej porwane kawałki bibuły. Podnoszą chustę do góry i lekko falują raz w lewo raz w prawo potem lekko podnoszą do góry i zaczynają coraz szybciej falować, obserwując unoszące się nad nimi płatki śniegu. Kiedy wszystkie „płatki” znajdą się na podłodze dzieci je zbierają i zabawę powtarzamy od początku.

4. Tworzenie mapy skojarzeń - Zima kojarzy mi się z.....

Zimno, śnieg, białe, lód, mróz, bałwan, Święta Bożego Narodzenia, choinka, zabawa, sanki, narty, śnieżki, szalik, ciepła kurtka, kozaki, rękawiczki, dzień krótszy, mniej słońca,.....

5. Oglądanie i opisywanie ilustracji przedstawiających sporty zimowe.

Nazywanie osób, które używają określony sprzęt; sanki – saneczkarz; narty – narciarz; łyżwy – łyżwiarz.

6. Rozwiązywanie zagadek.

*Nie mają wcale kół,
Choć same pędzą w dół.
Lecz musisz mieć mocny sznurek,
aby je wciągnąć na górę. (sanki)*

*W dół zbiega jadą dwie wąskie deski,
zostawiając na śniegu długie, płaskie kreski. (narty)*

*Kiedy mróz szczypie,
mokry śnieg prószy,
one osłaniają,
zmarzniete uszy. (nauszniki)*

*Gdy jest mróz na dworze
chętnie je założę,
na nich po lodzie pędzić będę mógł,
jakbym skrzydła miał u nóg. (łyżwy)*

7. Rozwijanie orientacji przestrzennej.

Spacer i zabawy na świeżym powietrzu. Oglądanie i porównywanie zasp śnieżnych przy przedszkolu. Chodzenie po śladach kolegów, lepienie i rzucanie śnieżkami do celu, np. pień drzew, toczenie kul śniegowych. Określanie przez dziecko: moja prawa strona, lewa strona, przede mną, za mną, nad, pod.

Część III

1. Rytmika.

2. Czytanie Starego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro i łaski.

Nawiązanie do sytuacji konfliktowych, które zaistniały, zwrócenie szczególnej uwagi na przeproszenie Boga za to, co było złe oraz tej osoby, której sprawiliśmy przykrość.

Udzielenie pochwał i napomnień.

4. Zabawy manipulacyjno - konstrukcyjne.

STYCZEŃ (tydzień IV, tydzień 4)

Temat tygodnia: Planujemy zimowy wypoczynek.

Temat dnia: Wirujące śnieżynki.

Cel operacyjny: Dziecko wymienia właściwości śniegu i lodu.

Środki dydaktyczne: zdjęcia z krajobrazem zimy, gazety, wata, paski papieru, piłeczki, A. Vivaldi, *Cztery pory roku – ZIMA*; B. Orzeł – Śmigielska, *Wierszyki i zagadki edukacyjne*, wyd. AKER; słoik, metalowy przedmiot, lupa, papier, nożyczki, instrumenty; M. Skrobacz, *Nasza klasa 0, Przewodnik metodyczny*, cz. 3, *Encyklopedia wiedzy dla dzieci*, wyd. Papilon; K. Właźnik, *Wychowanie fizyczne w przedszkolu*, wyd. JUKA, Warszawa 1999, Pismo Święte.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa z figurami.

Dzieci wycinają wg podanego wzoru dużą ilość sześciokątów, z których układają różne figury (z wyciętych figur powstają różnorodne gwiazdki, z których nie uda się ułożyć koła ani kwadratu).

3. Ćwiczenia poranne (*patrz dzień 1*).

4. Wprowadzenie w tematykę dnia.

5. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Sakramentu

Modlitwa spontaniczna.

Część II

1. Zabawy dowolne w sali.

Przebieg zajęcia:

1. Rozwiązywanie zagadek:

Kto posłucha mnie uważnie, wnet zagadkę tę odgadnie:

Małe płatki z nieba lecą,

Otulają ziemię całą.

Drzewa, krzaczki, trawkę, kwiatki,

Przykrywają kołdrą białą.

Tak się dzieje, by roślinki,

W cieple zimne dni przetrwały,

Żeby, kiedy mróz ogromny,

One wciąż przytulnie miały. (śnieg)

(Źródło: B. Orzeł – Śmigielska, *Wierszyki i zagadki edukacyjne*, s. 22)

2. Skąd się bierze śnieg?

Dzieci próbują wyobrazić sobie „płynące” po niebie ciemne chmury. Nauczyciel udziela odpowiedzi (w oparciu o wcześniejsze doświadczenia) na pytanie: „Skąd się biorą chmury deszczowe? - są wynikiem parowania wody.

Dzieci poznają „tajemnicę powstawania śniegu”.

Śnieg pada z szarych, ciężkich chmur. Chmury śniegowe utworzone są z kryształków lodu. Kryształki te powstają z pary wodnej, gdy ta zetknie się z zimnym powietrzem.

3. Czy i jak woda paruje zimą? Eksperyment.

Dzieci z pomocą nauczyciela umieszczają na parapecie za oknem talerzyk wypełniony wodą. Obserwują zawartość talerzyka przez kilka dni (to doświadczenie wykonują przy ustalonej zimowej pogodzie).

Jeśli będzie mroźna pogoda, woda na talerzyku zamarznie. Powstanie z niej lód, który po pewnym czasie zniknie z talerzyka - lód wyparował. Wiadomo, że woda paruje zawsze, lód także, tylko dużo wolniej.

4. „Czy para wodna może zmienić się w kryształki lodu?”

Zabawa badawcza w plenerze. Dzieci dmuchają na dowolny metalowy przedmiot. Po pewnym czasie przedmiot pokrywa się szronem. Para wodna wydobywająca się z ust, w zetknięciu z zimnym powietrzem zmienia się w szron. A więc śnieżynki to para wodna, która zamarza w chmurach, a szron to para, która zamarza na metalowych przedmiotach, szybach, gałązkach drzew, itp.

5. „Czy z każdego śniegu można ulepić bałwana?”

- Kiedy na dworze nie jest zbyt zimno (niewiele poniżej 0°C)
- Kiedy na dworze jest bardzo mroźno

Śnieg mokry pada wtedy, kiedy nie jest zbyt zimno; moczy ubranie, z trudem daje się strząsnąć, łatwo formować go w kulki.

Śnieg „puchowy” pada wtedy, kiedy jest bardzo zimno; jest suchy, nie można go lepić, przenoszony jest z miejsca na miejsce przez wiatr, tworzy zaspy, łatwo daje się zdmuchnąć.

6. Kiedy śnieg skrzypi pod nogami?”

Śnieg skrzypi pod nogami tylko w czasie dużego mrozu. Ten dźwięk powstaje w wyniku łamania się kryształków śniegu pod butami.

Zabawa „Skrzypiący śnieg” - gra na instrumentach, wystukiwanie odgłosów łamiącego się lodu, skrzypiącego śniegu, padającego śniegu, itp.

7. Zabawy przy piosence „Zima” (patrz dzień 2)

Dzieci ruchem, mimiką i dźwiękiem obrazują treść utworu muzycznego.

8. Nauka metodą ze słuchu wiersza pt. „Zimowa piosenka” I. Suchorzewskiej.

*Lubię śnieżek,
Lubię śnieg,
Chociaż w oczy
Prószy.
Lubię mroźnik,
Lubię mróz,*

*Chociaż marzną
Uszy.*

9. „Jakie kształty mają płatki śniegu” - spacer dzieci do ogrodu.

Dzieci chwytają na ciemne rękawiczki płatki śniegowe, oglądają je za pomocą lupy, podejmują próbę przeliczenia ramion gwiazdek śniegowych. Śnieg pada płatkami, które w cieple przemieniają się w wodę. Płatki śniegu składają się z drobinek lodu. Każdy płatek śniegu jest inny, ale wszystkie mają sześć ramion” ().

(Źródło: *Encyklopedia wiedzy dla dzieci*, s. 15)

10. Czy śnieg jest czysty?” - eksperymentowanie.

Dzieci umieszczają słoik wypełniony śniegiem pod ciepłym kaloryferem, po pewnym czasie sprawdzają zawartość słoika. Śnieg roztopił się, w słoiku pojawiła się brudna woda. Choć śnieg wydaje się czysty, znajduje się w nim dużo brudu - nie wolno jeść śniegu.

Część III

1. Zestaw zajęć gimnastycznych (*patrz dzień 1*).

2. Czytanie Nowego Testamentu.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Przypomnienie sobie wspólnie, jak spędziliśmy dzień. Podziękowanie Panu Bogu za miniony czas i wszystkie łaski, przeproszenie za wykroczenia, którymi sprawiliśmy przykrość Panu Bogu i drugiej osobie. Udzielenie pochwał i napomnień.

4. Układanie rymowanek na temat zimy.

5. Zabawy w kącikach zainteresowań.

STYCZEŃ (tydzień IV, dzień 5)

Temat tygodnia: Planujemy zimowy wypoczynek.

Temat dnia: Zabawy na śniegu.

Cel operacyjny: Dziecko zgodnie z innymi bawi się na śniegu.

Środki dydaktyczne: gazety, wata, paski papieru, piłeczki, zdjęcia przedstawiające krajobraz zimowy, K. Kamińska, *Przyjechała do nas zima*; A. Vivaldi, *Cztery pory roku – ZIMA*.

Przebieg dnia

Część I

1. Schodzenie się dzieci i powitanie:

- przeżegnanie się wodą święconą,
- pochwalenie Pana Boga,
- przywitanie się z nauczycielem i dziećmi,
- rozmowy indywidualne z dziećmi,
- zabawy dowolnie zainicjowane przez dzieci.

2. Zabawa z tekstem wiersza K. Kamińskiej „Przyjechała do nas zima”

Zima, zima w koło,

bawcie się wesoło.

Sanki, łyżwy mówię wam,

Dużo uciech dają nam.

Śnieżynki lecą w koło,

Bawmy się wesoło.

Rzucasz ty i rzucam ja,

Niech zabawa ciągle trwa.

Słuchanie wiersza. Powtarzanie za nauczycielem tekstu cicho, głośno, wolno, szybciej.

Śpiewanie tekstu na melodię wymyśloną przez dziecko. Ilustracja wiersza według pomysłów dzieci.

3. Ćwiczenia poranne (patrz dzień 1).

4. Wspólna modlitwa poranna – dzień Najświętszego Serca Pana Jezusa

Modlitwa skierowana do Serca Pana Jezusa z prośbą o opiekę podczas zabaw na śniegu i przez cały dzisiejszy dzień.

5. Zabawy dowolne w sali.

Część II

Przebieg zajęcia:

1. Wyjście do ogrodu.

Uświadomienie dzieciom, że zimą należy ubierać się zgodnie z temperaturą. Wypowiedzi dzieci, w co się ubieramy (kurtka, kozaki, szalik, czapka, rękawiczki, ciepły sweter, itp.).

Zwrócenie uwagi, że spacer po świeżym powietrzu jest niezbędny dla zdrowia człowieka.

Przypomnienie zasad bezpiecznej zabawy na śniegu.

Zabawy w ogrodzie przedszkolnym.:

- lepienie ze śniegu pałacu Królowej Zimy
- ślizganie się po zamrożniętej kałuży
- szukanie śladów pozostawionych przez ptaki
- lepienie bałwana oraz różnych postaci
- powrót do sali przedszkolnej

2. Zabawa przy piosence „Zima” ”(patrz dzień 2).

3. Zabawy w kącikach zainteresowań.

Część III

1. Katecheza.

2. Oglądanie krajobrazów zimowych na zdjęciach i ilustracjach przyniesionych przez dzieci.

3. Refleksja nad własnym postępowaniem.

Refleksja nad wydarzeniami dnia. Podziękowanie Bogu za otrzymane dobro, za radość dnia, oddanie się Sercu Pana Jezusa. Przypomnienie sobie sytuacji konfliktowych, przeproszenie Boga oraz bliźniego, któremu wyrządziłem krzywdę. Udzielenie pochwał i napomnień.⁹

4. Zabawy według zainteresowań dzieci.